

Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA MELHORA VATELĒ [MELCHIOR WATHELET]
SECINĀJUMI,
sniegti 2017. gada 7. decembrī¹

Lieta C-438/16 P

**Eiropas Komisija
pret
Francijas Republiku,**

IFP Énergies nouvelles

Apelācija – Valsts atbalsts – Francijas īstenota atbalsta shēma – Neierobežota valsts garantija, kas *Institut français du pétrole (IFP)* piešķirta, piešķirot tam publiskas organizācijas, kas nodarbojas ar rūpnieciskiem un komerciāliem jautājumiem (*EPIC*), statusu – Atbalsta shēmas jēdziens – No valsts garantijas izrietošas priekšrocības prezumpcija – Pierādīšanas pienākums un apjoms

1. Ar šo apelācijas sūdzību Eiropas Komisija lūdz atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2016. gada 26. maija spriedumu Francija un *IFP Énergies nouvelles*/Komisija (T-479/11 un T-157/12, turpmāk tekstā – “pārsūdzētais spriedums”, EU:T:2016:320), ar kuru Vispārējā tiesa apmierināja Francijas Republikas un publiskās organizācijas *IFP Énergies nouvelles* (turpmāk tekstā – “*IFPEN*”) prasības atcelt Komisijas 2011. gada 29. jūnija Lēmumu 2012/26/ES².

2. Garantijām valsts atbalsta tiesībās ir ļoti liela nozīme. Šajā gadījumā Tiesa šajā saistībā vēlreiz ir aicināta izteikties par Francijas publiskām organizācijām, kas nodarbojas ar rūpnieciskiem un komerciāliem jautājumiem (*EPIC*)³, un it īpaši par ietekmi, kāda ir neierobežotai garantijai, kuru atbilstoši to statusam Francijas Republika piešķir šīm organizācijām un kura tām būtībā ļauj netikt pakļautām maksātnespējas un bankrota procedūrām, kā arī nodrošina to, ka valsts tiek atzīta par pēdējo atbildīgo personu par parādsaistību samaksu.

I. Atbilstošās tiesību normas

3. Regulas (EK) Nr. 659/1999⁴ 1. pants ir šāds:

“Šajā regulā:

a) “atbalsts” ir visi pasākumi, kas atbilst kritērijiem, kuri noteikti LESD 107. panta 1. punktā;

¹ Oriģinālvaloda – franču.

² Lēmums par valsts atbalstu C 35/08 (ex NN 11/08), ko Francija piešķirusi publiskajai organizācijai “Institut Français du Pétrole” (OV 2012, L 14, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “apstrīdētais lēmums”).

³ Šķiet, ka šajā dalībvalstī *EPIC* ir daudz (ne mazāk kā 51 galvenā *EPIC* saskaņā ar Vikipēdiju: https://fr.wikipedia.org/wiki/%C3%89tablissement_public_%C3%A0_caract%C3%A8re_industriel_et_commercial_en_France#Principaux). Skat. arī Bourdon, P., *La garantie de l'État en faveur des établissements publics industriels et commerciaux: une aide d'État illicite, mais pas rédhitoire*, no: *Revue de l'Union européenne*, 2015, 523. lpp.

⁴ Padomes 1999. gada 22. marta Regula, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus [LESD 108.] panta piemērošanai (OV 1999, L 83, 1. lpp.), kas no 2015. gada 14. oktobra ir aizstāta ar Padomes 2015. gada 13. jūlija Regulu (ES) 2015/1589, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus LESD 108. panta piemērošanai (OV 2015, L 248, 9. lpp.).

[..]

- c) “jauns atbalsts” ir atbalsts, t.i., atbalsta shēmas un individuāls atbalsts, kas nav pastāvošs atbalsts, tostarp pastāvoša atbalsta grozījumi;
- d) “atbalsta shēma” ir visi dokumenti, pamatojoties uz kuriem bez turpmākiem izpildes pasākumiem var piešķirt individuālu atbalstu uzņēmumiem, kuri vispārīgi un teorētiski definēti attiecīgajos dokumentos, un visi dokumenti, pamatojoties uz kuriem vienam vai vairākiem uzņēmumiem uz nenoteiktu laika periodu un/vai nenoteiktā apmērā var piešķirt atbalstu, kas nav saistīts ar kādu konkrētu projektu;
- e) “individuāls atbalsts” ir atbalsts, ko nepiešķir, pamatojoties uz atbalsta shēmu, un paziņojami atbalsta piešķirumi, pamatojoties uz kādu atbalsta shēmu;

[..].”

4. Komisijas paziņojuma par [LESD 108.] un [107.] panta piemērošanu valsts atbalstam garantiju veidā⁵ 1.2. punktā “Garantiju veidi” ir noteikts:

“Parasti garantijas tiek saistītas ar aizdevumu vai citām finanšu saistībām, par ko vienojas aizņēmējs un aizdevējs; tās var piešķirt kā individuālas garantijas vai garantiju shēmu ietvaros.

Tomēr var būt dažādu veidu garantijas – atkarībā no tiesiskā pamata, aptvertā darījuma veida, ilguma utt. Turpmāk uzskaitīti daži garantiju veidi, bet šis saraksts nav izsmelošs:

[..]

- neierobežotas garantijas pretstatā garantijām, kuru apjoms un/vai darbības laiks ir ierobežots. Komisija par atbalstu garantijas veidā uzskata arī labvēlīgākus finansēšanas noteikumus uzņēmumam, kura juridiskās formas dēļ nav iespējams tā bankrots vai citas maksātnespējas procedūras, vai kam tiek sniegta nepārprotama valsts garantija vai kam valsts nodrošina zaudējumu segšanu. Tas pats attiecas uz gadījumiem, kad valsts iegādājas tāda uzņēmuma daļas, uzņemoties neierobežotu atbildību, nevis ierobežotu atbildību, kā parasti,

[..].”

5. Paziņojuma par garantijām 2.1. punktā “Vispārīgas piezīmes” ir noteikts:

“[LESD 107.] panta 1. punkts paredz, ka ar kopējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm.

Šos vispārīgos kritērijus vienādā mērā piemēro arī garantijām. Tāpat kā attiecībā uz citiem potenciālā atbalsta veidiem, valsts atbalsts var būt arī garantijas, ko tieši izsniedz valsts, t.i., centrālās, reģionālās vai pašvaldības iestādes, kā arī garantijas, ko, izmantojot valsts līdzekļus, izsniedz cita valsts kontrolēta struktūra, piemēram, uzņēmumi, un ko var piedēvēt valsts iestādēm.

5 OV 2008, C 155, 10. lpp.; turpmāk tekstā – “paziņojums par garantijām”.

Lai nepieļautu nekādas šaubas, attiecībā uz valsts garantijām jāprecizē valsts līdzekļu jēdziens. Valsts garantijas priekšrocība ir tā, ka valsts uzņemas ar garantiju saistīto risku. To, ka valsts uzņemas risku, parasti vajadzētu atlīdzināt, maksājot atbilstīgu prēmiju. Ja valsts pilnībā vai daļēji atsakās no šādas prēmijas, rodas gan labums uzņēmumam, gan valsts līdzekļu samazinājums. Tādējādi, pat ja izrādās, ka valsts nemaz neveic ar garantiju saistītus maksājumus, saskaņā ar [LESD 107.] panta 1. punktu tomēr var runāt par valsts atbalstu. Atbalstu uzskata par piešķirtu garantijas izsniegšanas brīdī, nevis garantijas izmantošanas brīdī vai tad, kad tiek veikts maksājums saskaņā ar garantijas noteikumiem. Tas, vai garantija nozīmē valsts atbalstu, un, ja nozīmē, tad tas, kāds var būt valsts atbalsta apmērs, jāvērtē garantijas izsniegšanas laikā.

[..]”

6. Saskaņā ar paziņojuma par garantijām 2.2. punktu par atbalstu aizņēmējam:

“Parasti aizņēmējs ir atbalsta saņēmējs. Kā norādīts 2.1. punktā, riska uzņemšanos parasti vajadzētu atlīdzināt, maksājot atbilstīgu prēmiju. Aizņēmējs iegūst priekšrocību, ja tam nav jāmaksā prēmija vai jāmaksā neliela prēmija. Salīdzinājumā ar situāciju, kad garantija netiek sniegta, valsts garantija dod iespēju aizņēmējam saņemt labākus finanšu nosacījumus aizdevumam nekā finanšu tirgos parasti pieejamie aizdevumu nosacījumi. Parasti, pateicoties valsts garantijai, aizņēmējs var saņemt zemākus procentus un/vai piedāvāt mazāku nodrošinājumu. Dažos gadījumos, ja nebūtu valsts garantijas, aizņēmējs nevarētu atrast finanšu iestādi, kas vispār būtu gatava tam aizdot. [..]”

II. Tiesvedības priekšvēsture un apstrīdētais lēmums

7. *IFPEN* ir publiska pētniecības organizācija, kas darbojas naftas un gāzes krājumu izpētes, kā arī naftas pārstrādes un naftas ķīmijas tehnoloģiju jomā. Šīs organizācijas uzdevums ir tostarp inženieru un tehniskā personāla apmācība un nozaru informācijas un dokumentācijas sniegšana.

8. Lidz 2006. gadam *IFPEN* bija privāto tiesību juridiska persona, kas atbilstoši spēkā esošajiem valsts tiesību aktiem bija Francijas valdības ekonomiskā un finanšu kontrolē.

9. Saskaņā ar Likumu Nr. 2005-781⁶ no 2006. gada 6. jūlija *IFPEN* tika pārveidota par publisko tiesību juridisko personu, precīzāk *EPIC* (skat. šo secinājumu 2. punktu).

10. Saskaņā ar Francijas tiesībām šādas organizācijas ir no Francijas valsts atdalītas juridiskās personas un tām ir finanšu autonomija, kā arī īpašas pilnvaras, kas parasti ietver viena vai vairāku sabiedrisko pakalpojumu uzdevumu izpildi. Tā kā šīs organizācijas ir publisko tiesību juridiskās personas, uz tām neattiecas vispārējo tiesību maksātnespējas procedūras saskaņā ar vispārējo valsts īpašuma neaizskaramības principu.

11. *EPIC* juridiskā statusa īpatnības piesaistīja Komisijas uzmanību, un savā Lēmumā 2010/605/ES⁷ tā izpētīja šo statusu saistībā ar noteikumiem, kas reglamentē valsts atbalstu Savienībā. Minētajā lēmumā Komisija būtībā secināja, ka, pateicoties savam statusam, *EPIC* saņem netiešu un neierobežotu valsts garantiju. Komisijas ieskatā, šī garantija bija valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē, ciktāl tā ļāva attiecīgajai *EPIC* (konkrētajā gadījumā *La Poste*) iegūt labvēlīgākus kreditēšanas nosacījumus nekā tad, ja tiktu vērtēts tikai tās veikums.

⁶ 2005. gada 13. jūlija Likums, ar kuru nosaka enerģētikas politikas virzienus (*JORF*, 2005. gada 14. jūlijs, 11570. lpp.).

⁷ 2010. gada 26. janvāra Lēmums par valsts atbalstu C-56/07 (ex E 15/05), ko Francija piešķirusi *La Poste* (OV 2010, L 274, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “Lēmums *La Poste*”).

12. Procedūrā, kurā tika pieņemts Lēmums *La Poste*, 2006. gadā Francijas iestādes informēja Komisiju par *IFPEN* pārveidošanu no privāto tiesību juridiskās personas par *EPIC*. Konkrēti, šī informācija tika iesniegta Komisijai saistībā ar 2005. gadā uzsākto procedūru par valsts finansējuma, ko Francijas iestādes piešķirušas *IFPEN*, pārbaudi saistībā ar noteikumiem, kas reglamentē valsts atbalstu.

13. Komisija nolēma nodalīt jautājuma par to, vai *IFPEN* pārveide par *EPIC* var būt valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē, izskatīšanu no jautājuma par valsts finansējumu *IFPEN* izskatīšanas. Tādējādi 2008. gada 16. jūlijā tā ar Lēmumu 2009/157/EK⁸ pabeidza *IFPEN* piešķirtā valsts finansējuma pārbaudi. Tomēr tajā pašā dienā ar paziņojumu, kas publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (Valsts atbalsts C 35/08 (ex NN 11/08) – Neierobežota valsts garantija *IFP* – Uzaicinājums iesniegt apsvērumus saskaņā ar [LESD] [108]. panta 2. punktu (OV 2008, C 259, 12. lpp.)), tā nolēma uzsākt formālu izmeklēšanas procedūru par neierobežotu Francijas valsts garantiju par labu *IFPEN* un aicināja ieinteresētās puses iesniegt apsvērumus.

14. 2011. gada 29. jūnijā Komisija pieņēma apstrīdēto lēmumu. Saistībā ar šo apelāciju ir jānorāda, ka minētajā lēmumā Komisija, pirmkārt, pamatojoties uz argumentāciju, kas ir analoga Lēmumā *La Poste* izklāstītajai, uzskatīja, ka līdz ar *IFPEN* pārveidi par *EPIC* kopš 2006. gada 6. jūlija šai organizācijai tika piešķirta bezmaksas neierobežota un netieša valsts garantija (turpmāk tekstā – “bezmaksas neierobežota garantija”).

15. Šajā saistībā Komisija būtībā norādīja, ka *EPIC* statusa īpatnības paredz, ka valstij ir garantijas sniedzējas pēdējā instancē loma *IFPEN* parādu samaksā. Tādējādi vienlaikus pastāvot gan priekšrocība šai organizācijai, gan valsts līdzekļu tērēšana, jo valsts atteicās no atlīdzības, kas parasti ir saistīta ar garantijām. Turklāt garantija radot iespējamu iesaistīšanās risku attiecībā uz valsts līdzekļiem nākotnē, jo valstij līdz ar to varot nākties maksāt *IFPEN* parādus.

16. Otrkārt, Komisija vērtēja to, vai šī bezmaksas neierobežotā garantija sniedz *IFPEN* selektīvu priekšrocību LESD 107. panta 1. punkta nozīmē tās attiecībās ar banku un finanšu iestādēm, piegādātājiem un klientiem.

17. Vispirms saistībā ar attiecībām ar banku un finanšu iestādēm Komisija secināja, pirmkārt, ka šī organizācija nav guvusi reālu ekonomisku priekšrocību no valsts garantijas saistībā ar tās *EPIC* statusu laikposmā no tās pārveides par *EPIC* 2006. gada jūlijā līdz 2010. gada beigām (turpmāk tekstā – “attiecīgais laikposms”). Otrkārt, Komisija uzsvēra, ka šāds secinājums ir spēkā tikai attiecībā uz pagātni, jo tā pati nevar paredzēt tirgus dalībnieku turpmāko rīcību, ne arī to, kā mainīsies viņu izpratne par valsts garantijas ietekmi uz *IFPEN* maksājumu saistību neizpildes risku.

18. Tālāk saistībā ar attiecībām ar piegādātājiem Komisija secināja, ka *IFPEN* ir guvusi reālu ekonomisku priekšrocību, kas izpaudās kā tās piegādātāju praktizēto cenu samazinājums. Šis cenu samazinājums esot izrietējis no tā, ka piegādātāji labvēlīgāk vērtējuši *IFPEN* maksājumu saistību neizpildes risku, jo šī organizācija tās *EPIC* status dēļ nevarēja tikt likvidēta tiesas ceļā (apstrīdētā lēmuma preambulas 203. apsvērums). Šajā saistībā Komisija būtībā uzskatīja, ka valsts garantijas neesamības gadījumā piegādātājam, kurš vēlētos gūt labumu no līdzvērtīgas garantijas, vajadzētu izmantot specializētas kredītiestādes vai apdrošināšanas sabiedrības pakalpojumus. Līdz ar to cenu samazinājums varēja tikt novērtēts saistībā ar līdzvērtīga riska segšanas izmaksām.

19. Visbeidzot saistībā ar attiecībām ar klientiem Komisija uzskatīja, ka, ņemot vērā valsts piešķirto garantiju *IFPEN*, tās klienti bija pārliecināti, ka pret šo organizāciju nekad netiks piemērota likvidācijas procedūra tiesas ceļā un tā vienmēr varēs pildīt savas līgumsaistības vai arī gadījumā, ja tā šīs saistības nepildīs, tās klienti saņems kompensāciju par šo nepildīšanu (apstrīdētā lēmuma preambulas 220. apsvērums). Šādas garantijas neesamības gadījumā klientam, kurš vēlētos saņemt tāda paša līmeņa

8 Lēmums par atbalstu, ko Francija sniegusi grupai *IFP* (C 51/05 (ex NN 84/05)) (OV 2009, L 53, 13. lpp.).

aizsardzību, būtu jāiegūst saistību izpildes garantija pie kāda finanšu starpnieka. Līdz ar to *IFPEN* esot guvusi reālu ekonomisku priekšrocību, ko tā varēja piedāvāt saviem klientiem un kas izpaudās kā iespēja nemaksāt prēmiju, kura atbilst saistību izpildes garantijai vai vismaz lielākajiem pūliņiem (apstrīdētā lēmuma preambulas 236. apsvērums).

20. Treškārt, Komisija uzskatīja, ka šī ekonomiskā priekšrocība ir selektīva, jo *IFPEN* konkurenti, kas ir pakļauti vispārējo tiesību maksātnespējas procedūrām, nesaņem līdzvērtīgu garantiju.

21. Visbeidzot Komisija pārbaudīja šī valsts atbalsta saderīgumu ar LESD, ņemot vērā noteikumus, kas izklāstīti Kopienas nostādnēs par valsts atbalstu pētniecībai, attīstībai un inovācijai (OV 2006, C 323, 1. lpp.). Tā secināja, ka valsts atbalsts, kas piešķirts “grupai *IFPEN*”, ir saderīgs ar iekšējo tirgu, ievērojot zināmus nosacījumus, kas precizēti apstrīdētajā lēmumā.

III. Tiesvedība Vispārējā tiesā un pārsūdzētais spriedums

22. 2011. gada 9. septembrī Francijas Republika par apstrīdēto lēmumu cēla prasību, kas reģistrēta ar numuru T-479/11, un 2012. gada 5. aprīlī arī *IFPEN* par šo lēmumu cēla prasību, kas reģistrēta ar numuru T-157/12.

23. Savu prasību atbalstam Francijas Republika un *IFPEN* izvirzīja attiecīgi trīs un piecus pamatus būtībā par pierādīšanas pienākumu, kas ir Komisijai valsts atbalsta jomā, neizpildi un par selektīvas priekšrocības jēdziena LESD 107. panta 1. punkta nozīmē kļūdainu interpretāciju.

24. Ar 2013. gada 2. decembra rīkojumu Vispārējā tiesa apturēja tiesvedību lietās T-479/11 un T-157/12 līdz Tiesas 2014. gada 3. aprīļa sprieduma Francija/Komisija (C-559/12 P, EU:C:2014:217)⁹ pasludināšanai. 2015. gada 8. septembrī Vispārējā tiesa nolēma apvienot lietas T-479/11 un T-157/12 rakstveida un mutvārdu procesā, kā arī sprieduma taisīšanai.

25. Ar pārsūdzēto spriedumu (2016. gada 26. maijs) Vispārējā tiesa daļēji apmierināja abas prasības un atcēla apstrīdēto lēmumu, ciktāl tajā ir atzīts, ka par labu *IFPEN* piešķirtā garantija, kas izriet no tās *EPIC* statusa, ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, un ciktāl tajā ir noteiktas šīs atzīšanas sekas. Pārējā daļā Vispārējā tiesa prasības noraidīja.

26. Saistībā ar šo apelāciju vispirms ir jānorāda, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 78.–89. punktā paskaidroja, ka metode, ko izvēlējusies Komisija, lai noteiktu selektīvas priekšrocības pastāvēšanu LESD 107. panta 1. punkta nozīmē, un kas izpaudās tā, ka tika pārbaudīta priekšrocība, ko *IFPEN* esot guvusi no sava *EPIC* statusa attiecībās ar saviem kreditoriem, šajā gadījumā *banku un finanšu iestādēm*, kā arī ar *piegādātājiem* un *klientiem*, nebija kļūdaina.

27. Tomēr pārsūdzētā sprieduma 90. punktā Tiesa norādīja, ka veidam, kā Komisija šo metodi bija piemērojusi šajā gadījumā, bija būtiskas nepilnības, it īpaši attiecībā uz to priekšrocību definēšanu, kuras *IFPEN* šķietami ir guvusi tās attiecībās ar *piegādātājiem* un *klientiem*. It īpaši Komisijas secinājums, saskaņā ar kuru aplūkojamā garantija esot radījusi *IFPEN* “reālu saimnieciska rakstura priekšrocību”, Vispārējās tiesas ieskatā, bija balstīts uz tīri hipotētisku argumentāciju (pārsūdzētā sprieduma 94. punkts).

⁹ Ņemot vērā ļoti daudzskaitlīgo šā sprieduma pieminēšanu šajos secinājumos, turpmāk tekstā, katru reizi neatkārtojot minēta sprieduma precīzus rekvizītus, tas tiks saukts par “spriedumu *La Poste* (C-559/12 P)”.

28. Pirmkārt, saistībā ar *IFPEN attiecībām ar piegādātājiem* Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 95. punktā konstatēja, ka, Komisijas ieskatā, *IFPEN* bija guvusi priekšrocību no neierobežotās valsts garantijas, kas bija piešķirta saistībā ar tās *EPIC* statusu un izpaudās cenu samazinājums, ko piegādātāji tai piešķīra, jo nepastāvēja maksājumu saistību neizpildes risks, kas izrietētu no maksātnespējas.

29. Tomēr, Vispārējās tiesas ieskatā, Komisija apstrīdētajā lēmumā nav sniegusi elementus, kas pamatotu šo pieņēmumu. It īpaši nekas nepierādot to, ka attiecīgajā tirgū vai vispār komercdarbībā pastāvētu fenomens, ka piegādātāji samazina cenas organizācijām, kurām ir valsts garantija pret maksātnespējas risku (pārsūdzētā sprieduma 99. punkts).

30. Otrkārt, saistībā ar *IFPEN attiecībām ar tās klientiem* Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 111. punktā uzskatīja, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija priekšrocību, ko šī organizācija esot guvusi no garantijas saistībā ar tās statusu, bija definējusi kā prēmijas, kas atbilst saistību izpildes garantijai vai lielākajiem pūliņiem, nemaksāšanu, ko šis uzņēmums esot varējis piedāvāt saviem klientiem.

31. Vispārējās tiesas ieskatā, Komisija savā argumentācijā iepriekš prezumē, ka parastos tirgus apstākļos tādu pētniecības institūtu klienti, kāds ir *IFPEN*, izmanto šādas garantijas, lai nodrošinātos pret sava līgumpartnera maksātnespējas risku, un ka gadījumā, ja pastāv šāda garantija kā par labu *IFPEN* piešķirtā garantija, tās klientiem neesot nepieciešams pašiem gūt līdzvērtīgu garantiju (pārsūdzētā sprieduma 114. punkts).

32. Tāpat, Vispārējās tiesas ieskatā, Komisija nav sniegusi nevienu pierādījumu, kas apliecinātu šī pieņēmuma pamatoto vai ticamo raksturu. It īpaši apstrīdētajā lēmumā neesot minēts neviens pierādījums, kas varētu apstiprināt to, ka pētniecības institūtu klienti prognozē sava līgumslēdzēja partnera maksātnespējas risku, izmantojot minētās garantijas (pārsūdzētā sprieduma 115. punkts).

33. Tālāk pārsūdzētā sprieduma 133. un nākamajos punktos Vispārējā tiesa noraidīja Komisijas izvirzītos argumentus par spriedumā *La Poste* (C-559/12 P) noteiktās priekšrocības prezumpcijas tvērumu un piemērošanu.

34. Pirmkārt, pārsūdzētā sprieduma 136. punktā Vispārējā tiesa norādīja, ka iespēja izmantot prezumpciju kā pierādījumu metodi ir atkarīga no to pieņēmumu ticamības, uz kuriem tā ir balstīta. It īpaši spriedumā *La Poste* (C-559/12 P) noteiktā prezumpcija esot pamatota ar divkāršu premisu, proti, to, ka garantija labvēlīgi ietekmē kreditoru vērtējumu par tās saņēmēja maksājumu saistību neizpildes risku, un kredīta izmaksu samazinājumu. Tomēr šajā gadījumā Komisija apstrīdētajā lēmumā neesot sniegusi nevienu pierādījumu, kas spētu apliecināt šo pieņēmumu ticamību, tostarp pieņēmumu, ka apgalvotais piegādātāju cenu samazinājums izrietētu no *IFPEN EPIC* statusa (pārsūdzētā sprieduma 139. un 140. punkts).

35. Otrkārt, Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 142. punktā norādīja, ka Komisija uz spriedumā *La Poste* (C-559/12 P) noteikto prezumpciju nevar atsaukties saistībā ar *IFPEN* attiecībām ar tās klientiem un piegādātājiem. Proti, šī prezumpcija ļaujot noteikt vienīgi to, ka pastāv priekšrocība, kas izpaužas kā izdevīgāki kredīta nosacījumi, un tā tādā esot piemērojama vienīgi *EPIC* attiecībām ar finanšu un banku iestādēm.

36. Treškārt, pārsūdzētā sprieduma 162. un nākamajos punktos Vispārējā tiesa izteicās par Komisijas izvirzīto argumentu, kurš balstīts uz Savienības judikatūru šajā jomā¹⁰ un saskaņā ar kuru, Komisijai vērtējot atbalsta shēmu, tā var aprobežoties ar aplūkojamās shēmas vispārējo raksturlielumu pārbaudi, lai pārliecinātos, vai tā ietver valsts atbalsta elementus.

37. Šajā saistībā, neņemot par iebildi par šī *IFPEN* un Francijas Republikas izvirzītā argumenta nepieņemamību, Vispārējā tiesa šo argumentu noraidīja kā nepamatotu, pārsūdzētā sprieduma 164. punktā konstatējot, ka Komisija apstrīdētajā lēmumā nebija precizējusi, vai aplūkojamais atbalsts ir individuāls atbalsts vai atbalsta shēma.

38. It īpaši Vispārējā tiesa būtībā norādīja, ka, ciktāl *EPIC* statusam vispārīgi piesaistītā garantija var tikt atzīta par valsts atbalstu, tā uzskatāma par atbalstu, kas piešķirts, pamatojoties uz atbalsta shēmu Regulas Nr. 659/1999 1. panta d) punkta nozīmē (pārsūdzētā sprieduma 168. punkts), un par paziņojamu atbalstu, proti, individuālu atbalstu Regulas Nr. 659/1999 1. panta e) punkta nozīmē (pārsūdzētā sprieduma 172. punkts).

39. Visbeidzot saistībā ar *IFPEN attiecībām ar banku un finanšu iestādēm* Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 187. punktā norādīja, ka Komisija principā varēja atsaukties uz spriedumā *La Poste* (C-559/12 P)¹¹ noteikto prezumpciju. Tomēr pati Komisija šo prezumpciju bija atspēkojusi apstrīdētajā lēmumā, saskaņā ar kuru attiecīgajā laikposmā *IFPEN* nebija guvusi nekādu reālu ekonomisku priekšrocību izdevīgāku kredīta nosacījumu veidā, ko banku un finanšu iestādes tai būtu piešķirušas saistībā ar tās *EPIC* statusu (pārsūdzētā sprieduma 188. un 189. punkts). No tā Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 190. punktā secināja, ka Komisijas veiktā pārbaude bija pierādījusi, ka *IFPEN* savās attiecībās ar banku un finanšu iestādēm nebija guvusi nekādu priekšrocību saistībā ar tās pārveidi par *EPIC*.

40. Ņemot vērā visu iepriekš minēto, Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 197. punktā nosprieda, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija nav pierādījusi tādas priekšrocības pastāvēšanu, kuru *IFPEN* būtu guvusi no valsts garantijas, kas piešķirta saistībā ar tās *EPIC* statusu, ne tās attiecībās ar banku un finanšu iestādēm, ne attiecībās ar piegādātājiem un klientiem.

41. Līdz ar to tā atcēla apstrīdētā lēmuma 1. panta 3.–5. punktu, kā arī 2.–12. pantu, ciktāl šajos pantos bija atzīts, ka par labu *IFPEN* piešķirtā garantija, kas izriet no tās *EPIC* statusa, ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, un ciktāl tajos ir noteiktas šīs atzišanas sekas.

IV. Par apelācijas sūdzību

42. Visi lietas dalībnieki tika uzklauti 2017. gada 28. septembra tiesas sēdē.

43. Komisija savas apelācijas sūdzības atbalstam izvirzīja trīs pamatus, kuri visi ir par LESD 107. panta 1. punkta pārkāpumu, konkrētāk, par kļūdām tiesību piemērošanā, kas esot pieļautas pārsūdzētajā spriedumā attiecībā uz veidu, kā pierādīt tādu priekšrocību esamību, kas kādam uzņēmumam izriet no bezmaksas neierobežotas garantijas, ko tas guvis saistībā ar savu statusu.

¹⁰ Spriedumi, 2005. gada 15. decembris, Itālija/Komisija (C-66/02, EU:C:2005:768, 91. un 92. punkts); 2006. gada 6. septembris, Portugāle/Komisija (C-88/03, EU:C:2006:511, 91. punkts); 2011. gada 9. jūnijs, *Comitato "Venezia vuole vivere"* u.c./Komisija (C-71/09 P, C-73/09 P un C-76/09 P, EU:C:2011:368, 114. punkts), kā arī 2007. gada 12. septembris, Itālija un *Brandt Italia*/Komisija (T-239/04 un T-323/04, EU:T:2007:260, 142.–144. punkts).

¹¹ Saskaņā ar šo judikatūru netieša un neierobežota valsts garantija saistībā ar *EPIC* statusu uzlabo saņēmēja uzņēmuma finansiālo situāciju, samazinot izmaksas, kas parastā gadījumā rastos tā budžetam (minētā sprieduma 98. punkts).

44. Ar pirmo pamatu Komisija apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi interpretācijas kļūdu vispirms attiecībā uz atbalsta shēmas jēdzienu, kā arī, neņemot vērā pasākuma spēju piešķirt priekšrocību, tādējādi radot kļūdu tiesību piemērošanā attiecībā uz tā pierādījuma veidu, kas Komisijai jāsniedz, lai noteiktu tādas priekšrocības pastāvēšanu, kas uzņēmumam izriet no tā *EPIC* statusa. Otrais pamats ir par kļūdu tiesību piemērošanā, ko Vispārējā tiesa esot pieļāvusi attiecībā uz priekšrocības, kas izriet no bezmaksas neierobežotas garantijas, vienkāršās prezumpcijas tvērumu, kā arī attiecībā uz veidu, kā to atspēkot. Ar trešo pamatu tā apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā attiecībā uz priekšrocības, kas izriet no neierobežotas garantijas, prezumpcijas piemērošanas jomu, jo šī prezumpcija esot loģiski jāpiemēro arī attiecībām ar piegādātājiem un klientiem, nevis tikai attiecībām ar banku un finanšu iestādēm.

A. Par pirmo pamatu (atbalsta shēmas jēdziena interpretācijas kļūda un pasākuma spējas piešķirt priekšrocību neņemšana vērā)

45. Ar pirmo pamatu, kas sadalīts trīs daļās, Komisija vispirms pārmet Vispārējai tiesai, ka tā ir pieļāvusi kļūdas tiesību piemērošanā, atsakoties atzīt attiecīgo pasākumu par atbalsta shēmu un neļaujot Komisijai savā pārbaudē aprobežoties ar aplūkojamās atbalsta shēmas vispārējo raksturlielumu pārbaudi (pirmā daļa). Tālāk, Komisijas ieskatā, Vispārējā tiesa ir kļūdaini uzskatījusi, ka, lai secinātu priekšrocības pastāvēšanu, nepietiek ar to, ka pasākums ir tāds, kas nākotnē varētu piešķirt tā saņēmējam priekšrocību (otrajā daļā). Visbeidzot Komisija Vispārējai tiesai pārmet, ka tā ir pārsniegusi savas tiesas kontroles robežas, apmierinot iebildumu, ko viena no prasītājam pirmajā instancē nebija izvirzījusi un ko otra prasītāja pirmajā instancē nebija pietiekami sīki pamatojusi (trešā daļa). Ņemot vērā pirmā pamata otrajā daļā un otrajā pamatā izvirzīto argumentu ciešo saikni, es tos skatīšu kopā (kā to darīja arī lietas dalībnieki tiesas sēdē).

1. Pirmā pamata pirmā daļa (kļūda tiesību piemērošanā saistībā ar atbalsta shēmas jēdzienu un tās sekām)

46. Šī daļa ir vērsta pret pārsūdzētā sprieduma 162., 164., 172. un 173. punktu; Komisija uzskata, ka Vispārējā tiesa ir kļūdaini nospriedusi, ka *IFPEN* saņemtā garantija nav atbalsta shēma un ka līdz ar to Komisija nevarēja balstīties uz šī pasākuma vispārējiem raksturlielumiem, lai pierādītu, ka tas ir valsts atbalsts.

47. Šajā saistībā Komisija vispirms norāda, ka atbalsta shēmas jēdziens, kāds tas kodificēts Regulas Nr. 659/1999 1. panta d) punktā, aptver pasākumus, kurus raksturo apstākļi, ka pastāv daži nedefinēti elementi, kas paliek nenoteikti to pieņemšanas brīdī un dažos gadījumos – pat to piemērošanas laikā. Tādējādi, kad Komisija pārbauda šādus pasākumus, lai noteiktu, vai tie ir atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē, tā var aprobežoties ar to vispārējo raksturlielumu pārbaudi.

48. Šajā gadījumā Komisija uzskata, ka par labu *IFPEN* piešķirtā garantija, kas nav saistīta ar kādu konkrētu projektu un kas tai piešķirta uz nenoteiktu laika posmu un nenoteiktā apmērā, ir jāatzīst par atbalsta shēmu. Komisijas ieskatā, runa konkrēti ir par “atbalsta shēmu shēmu”, jo garantijas piešķiršana *IFPEN* pati pieder pie plašākas atbalsta shēmas, proti, pie valsts bezmaksas neierobežotas garantijas shēmas, kas atbilstoši tiesību aktiem ir piesaistīta *EPIC* statusam.

49. Līdz ar to Komisija apstrīd Vispārējās tiesas apgalvojumus, kuri ietverti pārsūdzētā sprieduma 168.–170. punktā un saskaņā ar kuriem *EPIC* statuss esot atbalsta shēma, savukārt aplūkojamās garantijas piešķiršana *IFPEN*, kas ir apstrīdētā lēmuma priekšmets, esot individuāls atbalsts, kas esot jāpaziņo Komisijai.

50. Šajā saistībā tā norāda, pirmkārt, ka pretēji konstatējumam, kas ietverts pārsūdzētā sprieduma 171. punktā, prasība paziņot par atbalstu nekādi nepierāda to, ka par labu *IFPEN* piešķirtā garantija nav atbalsta shēma. Proti, gan atbalsta shēmas, gan individuāli atbalsti esot jāpaziņo Komisijai.

51. Otrkārt, Komisija uzsver faktu, ka Vispārējās tiesas interpretācijas sekas ir tādas, ka Komisijai tiekot liegta iespēja veikt attiecīgus pasākumus, lai pieprasītu Francijas iestādēm izbeigt garantiju konkrētai *EPIC*. Proti, saskaņā ar LESD 108. panta 1. punktu Komisija var ieteikt attiecīgus pasākumus tikai attiecībā uz atbalsta shēmām, nevis individuālajiem atbalstiem.

a) Par pieņemamību

52. *IFPEN* apgalvo, ka pirmā pamata pirmā daļa ir acīmredzami nepieņemama. Šajā saistībā tā norāda, pirmkārt, ka Komisijas argumenti balstās uz pavisam jaunu atbalsta shēmas jēdziena interpretāciju, saskaņā ar kuru *IFPEN* saņemtā garantija ir “atbalsta shēmu shēma”. Tādējādi pirmā daļa esot pamatota ar jaunu argumentu, kas neesot pieļaujami apelācijas tiesvedībā, ņemot vērā Tiesas Reglamenta 170. panta 1. punktu.

53. Pēc manām domām, pietiek norādīt, ka šī daļa nekādi nebalstās uz jaunu jēdzienu “atbalsta shēmu shēma”.

54. Lasot apelācijas sūdzību, ir skaidrs, ka Komisija tās 71. punktā ir lietojusi vārdu savienojumu “atbalsta shēmu shēma” vienīgi tādēļ, lai pierādītu pārsūdzētā sprieduma 168.–172. punktā Vispārējās tiesas izmantotās argumentācijas iespējami kļūdaino raksturu, kā rezultātā, joprojām Komisijas ieskatā, Vispārējā tiesa ir pārkāpusi Regulas Nr. 659/1999 1. panta d) punkta otro daļu.

55. Šī argumentācija esot balstīta uz individuāla atbalsta, par kuru ir jāpaziņo, un atbalsta shēmas, par kuru nav jāpaziņo, kļūdainu nošķiršanu.

56. Paskaidrojusi, ka šī nošķiršana nav pamatota, Komisija piebilda, ka nekas neliedz valsts pasākumu atzīt par atbalsta shēmu un ka ikviens uzņēmums, uz kuru attiecas šī shēma, var tādu saņemt, ja 1. panta d) punkta otrās daļas izpratnē no tās izrietošais atbalsts nav saistīts ar kādu konkrētu projektu un nav noteikts attiecībā uz tā apmēru vai/un ilgumu¹².

57. Otrkārt, *IFPEN* būtībā norāda, ka Komisija apstrīdētajā lēmumā nav atzinusi pasākumu par atbalsta shēmu. *IFPEN* šajā saistībā Vispārējā tiesā bija izvirzījusi iebildi par nepieņemamību. Francijas Republika pievieno, ka apstrīdētajā lēmumā vajadzēja atzīt pasākumu par atbalsta shēmu, lai izpildītu pienākumu norādīt iestāžu aktu pamatojumu. Būtībā *IFPEN* un Francijas Republikas ieskatā, tā kā Komisijai vajadzēja apstrīdētajā lēmumā atzīt pasākumu par atbalsta shēmu, bet tā to neizdarīja, tā arī nevar kritizēt Vispārējo tiesu par to, ka tā secināja, ka pasākums nav atbalsta shēma.

58. Manuprāt, šī argumentācija balstās uz premisu, ka Komisijai būtu vajadzējis apstrīdētajā lēmumā skaidri atzīt pasākumu par atbalsta shēmu.

¹² Komisija norāda, ka šajā situācijā nav nekā ārkārtēja. Pietiek atcerēties atbalsta shēmas vispārējas nozīmes pakalpojumiem, ar kurām valsts nosaka kompensācijas piešķiršanas nosacījumus šo pakalpojumu sniedzējiem, piemēram, visām slimnīcām, kas atbilst noteiktiem nosacījumiem, vai visiem uzņēmumiem, kas sniedz noteiktus palīdzības pakalpojumus grūtibās nonākušām personām. Tomēr katrs uzņēmums vai slimnīca, uz kuru attiecas šī shēma, var arī saņemt atbalsta shēmu tādā nozīmē, ka uzņēmums vai slimnīca saņem atbalstu, kas nav noteikts un nav saistīts ar konkrētu projektu (jo šis atbalsts ir atkarīgs no sabiedriskā pakalpojuma neto izmaksām, kuras katram subjektam būs radušās un kuras iepriekš nav zināmas). Tieši šī atzišana par shēmu Regulas Nr. 659/1999 1. panta d) punkta otrās daļas nozīmē ļauj Komisijai tad, kad pasākums ir atzīts par pastāvošu atbalstu, veikt atbilstīgus pasākumus attiecībā uz aplūkojamo slimnīcu vai uzņēmumu. Šādas situācijas piemēram skat. Komisijas 2016. gada 5. jūlija Lēmumu par valsts atbalstu SA.19864 – 2014/C (ex 2009/NN54), ko sniegusi Beļģija – publisko *IRIS* slimnīcu finansēšana Briseles galvaspilsētas reģionā (OV 2016, L 351, 68. lpp.).

59. Tomēr svarīgs ir fakts, ka pārsūdzētajā spriedumā kā atcelšanas pamats nav noteikts tas, ka apstrīdētajā lēmumā nebija minēts izvērtētā pasākuma atbalsta shēmas raksturs (pārsūdzētā sprieduma 164. punkts). Ir jākonstatē, ka šis jautājums tādā neiekļaujas minētā sprieduma priekšmetā. Šajos apstākļos Komisija ir tiesīga savā pirmajā pamatā norādīt, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, uzskatot, ka aplūkojamais pasākums nebija atbalsta shēma, un apgalvot, ka tā ir pietiekami pierādījusi priekšrocības pastāvēšanu, ciktāl – līdzās citiem apstākļiem – aplūkojamais pasākums bija atbalsta shēma.

60. Tādējādi, lai gan gadījumā, ja pasākums būtu skaidri atzīts par atbalsta shēmu, situācija būtu skaidrāka, apelācijas sūdzības pirmā pamata pirmā daļa ir pieņemama.

b) Par lietas būtību

1) Lietas dalībnieku argumentācijas kopsavilkums

61. Kā detalizēti aprakstīts šo secinājumu 46.–51. punktā, Komisija apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir kļūdaini lēmusi, ka *IFPEN* saņemtā garantija nav atbalsta shēma un ka tādējādi Komisija nevarēja aprobežoties ar šī pasākuma vispārējo raksturlielumu pārbaudi, lai pierādītu, ka šis pasākums ir valsts atbalsts LESD 107. panta nozīmē.

62. *IFPEN* ieskatā, šie argumenti ir balstīti uz apstrīdētajā lēmumā un Komisijas agrākajā praksē Komisijas veiktā vērtējuma, kā arī Vispārējās tiesas pārsūdzētajā spriedumā veiktā vērtējuma sagrozišanu.

63. Turklāt Vispārējā tiesa esot pareizi aprakstījusi procesuālo pieeju, ko Komisija izmantojusi apstrīdētajā lēmumā, un pareizi secinājusi, ka izvērtētais pasākums nav atbalsta shēma.

64. Francijas valdība atbalsta to pašu apgalvojumu un no tā secina, ka izvērtētais pasākums nebija atbalsta shēma un ka Komisija nevarēja aprobežoties ar pasākuma vispārējo raksturlielumu pārbaudi, lai noteiktu, vai šis pasākums ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.

65. Tālāk Francijas Republika norāda, ka saskaņā ar to, kas izrietot no Komisijas lēmumpieņemšanas prakses¹³ un Vispārējās tiesas judikatūras¹⁴, vienam vienīgam uzņēmumam piešķirts atbalsts ir jāatzīst par individuālu atbalstu pat tad, ja tas nav saistīts ar konkrētu projektu un ir piešķirts uz nenoteiktu laika periodu un/vai nenoteiktā apmērā.

66. Pakārtoti Francijas Republika piebilst, ka gadījumā, ja Tiesa lemtu, ka *IFPEN* pārveide par *EPIC* ir atbalsta shēma un ka tādējādi Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, šī kļūda nebūtu pamats pārsūdzētā sprieduma atcelšanai.

67. Visbeidzot Francijas Republika norāda, ka jebkurā gadījumā pirmā pamata pirmā daļa ir neiedarbīga, jo Vispārējā tiesa esot norādījusi citus iemeslus, kuri paši par sevi esot pietiekami, lai pamatotu secinājumu, kuru tā ir izdarījusi pārsūdzētā sprieduma rezolutīvajā daļā.

¹³ Komisijas 2005. gada 14. septembra Lēmums C(2005) 2706, galīgā redakcija, par valsts atbalstu, kas piešķirts *Olympiaki Aeroporia Ypiresies AE* (C 11/2004 (ex NN 4/2003) – *Olympiaki Aeroporia* – Pārstrukturēšana un privatizācija), Komisijas 2008. gada 17. septembra Lēmums – Valsts atbalsts N 321/2008, N 322/2008 un N 323/2008 – Grieķija – Noteiktu *Olympic Airlines/Olympic Airways Services* aktīvu pārdošana; Komisijas 2011. gada 20. decembra Lēmums par valsts atbalstu C 25/08 (ex NN 23/08) – *France Télécom* piesaistīto valsts ierēdņu pensiju finansēšanas veida reforma, ko Francijas Republika īstenojusi par labu *France Télécom* (OV 2012, L 279, 1. lpp.), un Komisijas 2010. gada 29. septembra Lēmums C(2010) 4499 par Spānijas Karalistes paziņotu valsts atbalstu N 178/2010, kas izpaužas kā kompensācija par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu un ir saistīta ar prioritāras pieejas mehānismu par labu elektrostacijām, kuras ražo elektroenerģiju, izmantojot pašmāju ogles.

¹⁴ Spriedumi, 2010. gada 13. septembris, Grieķija u.c./Komisija (T-415/05, T-416/05 un T-423/05, EU:T:2010:386); 2014. gada 3. decembris, *Castelnou Energia*/Komisija (T-57/11, EU:T:2014:1021), kā arī rīkojums, 2014. gada 3. aprīlis, *CFE-CGC France Télécom-Orange*/Komisija (T-2/13, nav publicēts, EU:T:2014:226).

68. Savā replikas rakstā Komisija tostarp norāda, ka Francijas Republikas piedāvātā pārsūdzētā sprieduma interpretācija ir nepareiza. Proti, Vispārējā tiesa esot pārkāpusi katru no pierādīšanas sistēmas noteikumiem, t.i., gan ar spriedumu *La Poste* (C-559/12 P) noteikto prezumpciju, gan noteikumu, saskaņā ar kuru Komisija var aprobežoties ar shēmas vispārējo raksturlielumu pārbaudi, lai noteiktu valsts atbalsta pastāvēšanu. Tādējādi, tā kā ikviena no šīm kļūdām tiesību piemērošanā varot būt pamats pārsūdzētā sprieduma atcelšanai, iepriekšējā punktā minētais Francijas Republikas izvirzītais arguments neesot pamatots.

69. Turklāt, Komisijas ieskatā, Vispārējās tiesas izmantotā argumentācija ir lielā mērā nepamatota, ja atbilstoši tam, ko Komisija apgalvo savā pirmajā pamatā, attiecīgais pasākums ir uzskatāms par atbalsta shēmu.

2) Vērtējums

70. Ir jānorāda, ka, pārsūdzētā sprieduma 164. punktā konstatējusi, ka Komisija apstrīdētajā lēmumā nebija konkretizējusi, vai tas attiecas uz atbalsta shēmu vai uz individuālu atbalstu, Vispārējā tiesa, šķiet, uzskatīja, ka strīdīgā garantija var ietilpt šajā pēdējā kategorijā.

71. Atbalsta shēmas jēdziens, kāds tas kodificēts Regulas Nr. 659/1999 1. panta d) punktā, ietver “vis[us] dokument[us], pamatojoties uz kuriem bez turpmākiem izpildes pasākumiem var piešķirt individuālu atbalstu uzņēmumiem, kuri vispārīgi un teorētiski definēti attiecīgajos dokumentos, un vis[us] dokument[us], pamatojoties uz kuriem vienam vai vairākiem uzņēmumiem uz nenoteiktu laika periodu un/vai nenoteiktā apmērā var piešķirt atbalstu, kas nav saistīts ar kādu konkrētu projektu”.

72. Līdz ar to ir jāpārbauda, vai, kā to būtībā uzskatījusi Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 169.–172. punktā, ņemot vērā, ka apstrīdētajā lēmumā vērtētais pasākums, vispārīgi raugoties, ir nevis *EPIC* statusam piesaistītā garantija, bet drīzāk *IFPEN* pārveide par *EPIC* (kas automātiski izraisa valsts garantijas piešķiršanu šim uzņēmumam), šis apstāklis patiešām ļauj izslēgt šo pasākumu no minētā jēdziena piemērošanas jomas un to atzīt par atbalstu, kurš piešķirts, pamatojoties uz atbalsta shēmu, šajā gadījumā individuālu atbalstu minētās regulas 1. panta e) punkta nozīmē.

73. Es uzskatu, ka Vispārējā tiesa šajā ziņā nav pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā.

74. Kā norādīja Francijas valdība, Vispārējā tiesa pamatoti uzskatīja, ka pasākums, kurš vērtēts apstrīdētajā lēmumā, ir nevis *EPIC* statusam piesaistītā garantija, bet gan *IFPEN* pārveide par *EPIC*, kas izraisa šim statusam piesaistītās valsts garantijas piešķiršanu šim uzņēmumam.

75. Vispirms pārsūdzētā sprieduma 169.–173. punktā pareizi aprakstījusi procesuālo pieeju, ko Komisija izmantojusi apstrīdētajā lēmumā, Vispārējā tiesa secināja, ka izvērtētais pasākums nav atbalsta shēma.

76. Proti, kā izriet no pārsūdzētā sprieduma 171. punkta, iepriekšējos punktos (minētā sprieduma 169. un 170. punkts) izklāstītā analīze atbilst apstrīdētajam lēmumam, konkrēti tā preambulas 256.–259. apsvērumam, kuros Komisija norādīja, ka *IFPEN* pārveide par *EPIC* ir tāds jauns atbalsts Regulas Nr. 659/1999 1. panta c) punkta nozīmē, uz kuru attiecas paziņošanas pienākums. Komisija arī uzskatīja, ka, tā kā *IFPEN* statusa maiņa tai netika formāli paziņota, bet vienīgi norādīta netieši saistībā ar citu procedūru, Francijas iestādes šo pienākumu nebija ievērojušas un *IFPEN* pārveide par *EPIC* bija nelikumīgs atbalsts.

77. Kā norāda *IFPEN*, tā kā Komisija bija izvēlējusies izvērtēt aplūkojamo pasākumu, atzīstot to par individuālu atbalstu *ad hoc*, apstrīdētā lēmuma likumība bija jāvērtē, pamatojoties vienīgi uz šo atzīšanu, kā to pamatoti darīja Vispārējā tiesa.

78. Vispārējā tiesa tādējādi pareizi uzskatīja, ka, tā kā *IFPEN* pārveide par *EPIC* varēja tikt atzīta par valsts atbalstu, tas bija atbalsts, kurš piešķirts, pamatojoties uz atbalsta shēmu, un kurš bija jāpaziņo, t.i., individuāls atbalsts Regulas Nr. 659/1999 1. panta e) punkta nozīmē.

79. Komisijas argumentācija, kas balstīta uz “atbalsta shēmu shēmas” jēdzienu, mani nepārlicina.

80. Šis “novatoriskais” jēdziens nav atrodams nekur Regulā Nr. 659/1999 (šīs regulas 1. pantā ir paredzēta vienīgi “atbalsta shēmas” definīcija un “individuāla atbalsta” definīcija), un “atbalsta shēma” neietver iespēju to iekļaut kādā plašākā shēmā. Katrā ziņā ir skaidrs, ka šajā gadījumā izpaužas drīzāk individuāla atbalsta nekā “atbalsta shēmu shēmas” īstenošana.

81. Turklāt, tāpat kā Francijas valdība, es nepiekrītu Komisijas argumentācijai, saskaņā ar kuru, ja *IFPEN* pārveide par *EPIC* būtu uzskatāma par individuālu atbalstu, tas liegtu šai iestādei veikt atbilstīgus pasākumus LESD 108. panta 1. punkta nozīmē, lai lūgtu Francijas iestādēm izbeigt garantiju par labu konkrētai *EPIC*.

82. Proti, Vispārējās tiesas apsvērumi par izvērtētā pasākuma individuāla atbalsta raksturu ir pamatoti ar īpašajiem apstākļiem, kas saistīti ar *IFPEN* pārveidi par *EPIC*, un tie principā nav attiecināmi uz visām šī veida organizācijām.

83. Līdz ar to Vispārējā tiesa pamatoti uzskatīja par nepamatotu Komisijas argumentu, saskaņā ar kuru izvērtētais pasākums ir atbalsta shēma. Tādēļ šī pamata pirmā daļa ir jānoraida kā nepamatota.

84. Pirms pirmā pamata otrās daļas un otrā pamata kopīgas skatīšanas vispirms ir jāatbild uz pirmā pamata trešo daļu.

2. Pirmā pamata trešā daļa (Vispārējā tiesa esot apmierinājusi iebildumu, ko viena no prasītājām nebija izvirzījusi un otra prasītāja nebija pietiekami sīki pamatojusi)

a) Lietas dalībnieku argumentācijas kopsavilkums

85. Komisija pārmet Vispārējai tiesai to, ka tā ir lēmusi, pārsniedzot lietas dalībnieku izvirzītos iebildumus saistībā ar priekšrocības pastāvēšanu par labu *IFPEN* tās attiecībās ar banku un finanšu iestādēm.

86. Šajā ziņā Komisija norāda, ka *IFPEN* prasības pieteikumā pirmajā instancē nebija sniegusi nekādu kritiku saistībā ar Komisijas analīzi par priekšrocības pastāvēšanu *IFPEN* attiecībās ar minētajām iestādēm. Savukārt Francijas Republika esot vienīgi apstrīdējusi šīs priekšrocības pastāvēšanu tikai tā iemesla dēļ, ka Komisija to nebija pierādījusi, bet neesot sniegusi nevienu argumentu šī apgalvojuma pamatojumam.

87. Līdz ar to, apmierinot iebildumu, ko viena no prasītājām nebija izvirzījusi un otra prasītāja nebija pietiekami sīki pamatojusi, Vispārējā tiesa neesot ievērojusi savas tiesas kompetences robežas.

88. Būdamā citā ieskatā, *IFPEN* norāda, ka pirmā pamata trešā daļa ir jānoraida kā neiedarbīga vai nepamatota.

89. Šajā ziņā tā norāda, ka, pirmkārt, tā kā šī daļa neattiecas ne uz vienu konkrētu pārsūdzētā sprieduma punktu, tā ir neiedarbīga atbilstoši Reglamenta 169. panta 2. punktam.

90. Savā replikas rakstā Komisija norāda, ka ar minēto daļu tā pārmet Vispārējai tiesai, ka tā ir izvērtējusi pēc būtības jautājumu par priekšrocības pastāvēšanu par labu *IFPEN* tās attiecībās ar banku un finanšu iestādēm, nepārbaudījusi, vai tāds iebildums vispār bija izvirzīts. Komisija kritizē šo Vispārējās tiesas bezdarbību, kas pēc definīcijas nevar būt minēta kādā konkrētā pārsūdzētā sprieduma punktā.

91. Francijas Republika savukārt vienīgi norāda, ka Francijas valdība savā prasības pieteikumā par tiesību akta atcelšanu ir apstrīdējusi to, ka priekšrocība var izpausties nākotnē *IFPEN* attiecībās ar banku un finanšu iestādēm.

b) Vērtējums

92. Pietiek norādīt, ka Komisija savā apelācijas sūdzībā pati ir atzinusi, ka Francijas valdība patiešām bija izvirzījusi šādu atcelšanas pamatu savos rakstveida apsvērumos (tas ir uzsvērts arī pārsūdzētā sprieduma 58. un 185. punktā). Turklāt Vispārējā tiesā iesniegtajā prasības pieteikumā un replikā *IFPEN* ir vairākkārt apstrīdējusi Komisijas analīzi par tādas priekšrocības pastāvēšanu, ko tā esot guvusi savās attiecībās ar banku un finanšu iestādēm.

93. Līdz ar to Komisijas pirmā pamata trešā daļa ir jānoraida kā nepamatota.

B. Par *IFPEN* attiecībām ar banku un finanšu iestādēm: pirmā pamata otrā daļa (kļūda tiesību piemērošanā, uzskatot, ka, lai secinātu priekšrocības pastāvēšanu, nepietiek ar to, ka pasākums tā saņēmējam var radīt priekšrocību nākotnē) un otrais pamats (kļūda tiesību piemērošanā attiecībā uz priekšrocības, kas izriet no bezmaksas neierobežotas garantijas, vienkāršās prezumpcijas tvērumu)

1. Lietas dalībnieku argumentācijas kopsavilkums

94. Pirmā pamata otrajā daļā Komisija pārmet Vispārējai tiesai to, ka tā ir kļūdaini secinājusi, ka par labu *IFPEN* piešķirtā garantija nav valsts atbalsts tās attiecībās ar banku un finanšu iestādēm, pamatojoties tikai uz reālas priekšrocības neesamību šai organizācijai attiecīgajā laikposmā, t.i., pagātnē (skat. it īpaši pārsūdzētā sprieduma 197. punktu).

95. Turklāt, Komisijas ieskatā, Vispārējās tiesas nostāja nozīmē nodrošināt labvēlīgāku attieksmi pret dalībvalstīm, kas nepaziņo neierobežotu garantiju piešķiršanu, salīdzinājumā ar dalībvalstīm, kas to dara atbilstoši LESD 108. pantam, lai gan saskaņā ar pastāvīgu principu valsts atbalsta jomā pirmajām minētajām dalībvalstīm nav nodrošināma labvēlīgāka attieksme salīdzinājumā ar otrajām¹⁵.

96. Proti, ja dalībvalsts paziņo par savu nodomu piešķirt šāda veida garantiju, Komisija, tā kā tā nevar zināt pasākuma faktiskās sekas, vērtē vienīgi potenciālās sekas. Ja turpretī dalībvalsts piešķir šādu garantiju, to iepriekš nepaziņojot, tai pēc tam ir iespējams pierādīt, ka šis pasākums nav radījis nekādas konkrētas sekas, un tādējādi izslēgt tā atzīšanu par valsts atbalstu. Līdz ar to dalībvalstis tiek mudinātas nepaziņot neierobežotu garantiju piešķiršanu.

97. *IFPEN* iebilst, ka pirmā pamata otrā daļa ir jānoraida kā nepamatota.

¹⁵ Spriedums, 1990. gada 14. februāris, Francija/Komisija (C-301/87, EU:C:1990:67, 33. punkts). Skat. arī spriedumus, 2011. gada 8. decembris, *France Télécom*/Komisija (C-81/10 P, EU:C:2011:811, 19.–24. punkts), kā arī 2011. gada 20. septembris, *Regione autonoma della Sardegna* u.c./Komisija (T-394/08, T-408/08, T-453/08 un T-454/08, EU:T:2011:493, 91. punkts).

98. Šajā ziņā tā vispirms atgādina, ka, pat ja tiktu pieņemts, ka tai piešķirtā garantija ir valsts atbalsts, tas būtu jāatzīst par jaunu individuālu atbalstu Regulas Nr. 659/1999 1. panta c) un d) punkta nozīmē. Komisija tādējādi nevarot atsaukties uz pierādīšanas standartu, ko Tiesa ir atzinusi spriedumā *La Poste* (C-559/12 P) – turklāt ļoti īpašos apstākļos – attiecībā uz pastāvošām atbalsta shēmām.

99. Komisija arī nevarot atsaukties uz minētajā spriedumā noteikto prezumpciju, ņemot vērā, ka neesot ticams, ka *EPIC* statuss un ar to saistītā garantija būtu piešķirusi pagātnē vai varētu piešķirt nākotnē selektīvu priekšrocību *IFPEN*. Proti, attiecībā uz pagātni Komisijas analīze esot parādījusi, ka aizņēmumus attiecīgajā laikposmā uzņēmums ņēma atbilstoši tirgus likmei. Attiecībā uz nākotni Francijas tiesības liedzot *IFPEN* aizņemties uz laikposmu, kas pārsniedz divpadsmit mēnešus, un pakļaujot to šajā ziņā valsts kontrolei. Līdz ar to lietas apstākļi izslēdzot priekšrocības pastāvēšanu.

100. Francijas Republika savukārt atgādina, pirmkārt, ka *IFPEN* pārveide par *EPIC* nav atbalsta shēma.

101. Otrkārt, attiecībā uz spriedumā *La Poste* (C-559/12 P) noteikto prezumpciju Francijas iestādes norāda, ka tā ir balstīta uz pieņēmumu, ka, pateicoties *EPIC* statusam piesaistītajai garantijai, šāda organizācija saņem labvēlīgākus finanšu nosacījumus nekā finanšu tirgos parasti pieejamie nosacījumi.

102. Treškārt, Francijas Republika uzskata, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 188. punktā pamatoti lēma, ka attiecībā uz *IFPEN* vienkāršā prezumpcija sprieduma *La Poste* (C-559/12 P) nozīmē bija atspēkota.

103. Tālāk ar otro pamatu, kas būtībā ir vērsts pret pārsūdzētā sprieduma 134.–161. un 188.–193. punktu, Komisija pārmet Vispārējai tiesai, ka tā ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā attiecībā uz priekšrocības, kas izriet no bezmaksas neierobežotas garantijas, prezumpcijas, kāda tā izriet no sprieduma *La Poste* (C-559/12 P), tvērumu. Būtībā Komisija apgalvo, ka, samazinot priekšrocības, kas izriet no bezmaksas neierobežotas garantijas, vienkāršās prezumpcijas, kādu Tiesa atzinusi minētajā spriedumā, tvērumu, Vispārējā tiesa nav ievērojusi LESD 107. panta 1. punktu un noteikumus par priekšrocības pastāvēšanas pierādīšanu šīs tiesību normas nozīmē.

104. *IFPEN* iebilst, ka Vispārējā tiesa ir pareizi nospriedusi, ka šajā gadījumā Komisija nevarēja atsaukties uz prezumpciju, kura izriet no sprieduma *La Poste* (C-559/12 P).

105. Vispirms šī prezumpcija esot izņēmums no principa, saskaņā ar kuru Komisijai ir pienākums pierādīt, ka pasākums atbilst LESD 107. panta 1. punktā noteiktajiem nosacījumiem, lai tas tiktu atzīts par valsts atbalstu. Tādējādi šī prezumpcija esot jāinterpretē šauri un jāpiemēro vienīgi tad, kad reālas priekšrocības pastāvēšana ir ticama.

106. Tālāk Komisija apstrīdētajā lēmumā neesot precizējusi iemeslus, kuru dēļ būtu ticami prezumēt priekšrocības pastāvēšanu par labu *IFPEN*. Līdz ar to minētais lēmums neatbilstot pamatojuma sniegšanas prasībām, kas izriet no LESD 296. panta.

107. Visbeidzot attiecībā uz prezumpcijas atspēkošanu *IFPEN* apgalvo, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 189.–192. punktā pamatoti norādīja, ka attiecīgajā laikposmā šī organizācija savās attiecībās ar banku un finanšu iestādēm nav guvusi nekādu priekšrocību no garantijas, kas piesaistīta tās statusam. Turklāt Komisija neesot izvirzījusi nevienu elementu, kas ļautu pierādīt situācijas iespējamās izmaiņas pēc 2010. gada, kuru rezultātā *IFPEN* varētu ņemt aizņēmumus ar atšķirīgiem nosacījumiem nekā tirgus nosacījumi¹⁶.

¹⁶ Francijas tiesības liedzot *IFPEN* aizņemties uz laikposmu, kas pārsniedz divpadsmit mēnešus, un šajā ziņā to pakļaujot valsts kontrolei (*IFPEN* atsauca uz 2010. gada 28. decembra Likuma Nr. 2010-1645 par daudzgadu valsts finanšu plānošanu laikposmam no 2011. līdz 2014. gadam 12. pantu (*JORF*, 2010. gada 29. decembris, 22868. lpp.)).

108. Francijas Republika savukārt uzskata, ka Komisijas otrais pamats ir jānoraida kā nepamatots. Šajā saistībā tā būtībā atsaucas uz argumentiem, kuri izklāstīti tās atbildē uz pirmā pamata otro daļu.

2. Vērtējums

109. Vispirms, kā es to jau konstatēju iepriekš saistībā ar šī pamata pirmo daļu, Vispārējā tiesa nav pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, nospriežot, ka *IFPEN* pārveide par *EPIC* nav atbalsta shēma.

110. Tādējādi pietiek norādīt, ka Vispārējā tiesa ir pamatoti secinājusi, ka judikatūra par Komisijas pierādīšanas pienākumiem atbalsta shēmu jomā šajā gadījumā nav piemērojama.

111. Tālāk man šķiet lietderīgi atgādināt 2011. gada 8. decembra spriedumus *Residex Capital IV* (C-275/10, EU:C:2011:814) un spriedumu *La Poste* (C-559/12 P).

112. Pirmajā minētajā spriedumā Tiesa būtībā uzskatīja, ka, pamatojoties uz LESD 108. panta 3. punktu, valsts tiesu kompetencē ir atcelt valsts garantiju situācijā, kad, izmantojot šo garantiju, kuru valsts iestāde ir piešķirusi, lai segtu aizdevumu, ko finanšu sabiedrība ir izsniegusi uzņēmumam, kurš parastos tirgus apstākļos nebūtu varējis tādu iegūt, ir īstenots nelikumīgs atbalsts.

113. Minētajā lietā valsts iestādes piešķirtās garantijas atzīšana par valsts atbalstu par labu aizņēmējam neradīja šaubas, jo bija skaidrs, ka garantijas izsniegšanas brīdī aizņēmējs jau bija nonācis grūtībās un tādējādi bez šīs garantijas viņš nespētu iegūt finansējumu kapitāla tirgū (39.–42. punkts).

114. Kā Vispārējā tiesa norādīja pārsūdzētā sprieduma 151. punktā, tieši šajā kontekstā ir jāskata konstatējums, kuru Tiesa izdarījusi 2011. gada 8. decembra sprieduma *Residex Capital IV* (C-275/10, EU:C:2011:814) 39. punktā un saskaņā ar kuru, “kad aizdevumu, ko kredītiestāde piešķir aizņēmējam, garantē dalībvalsts valsts iestādes, šis aizņēmējs parasti iegūst finansiālu priekšrocību un tādējādi saņem atbalstu [LESD 107.] panta 1. punkta nozīmē, jo finansiālās izmaksas, kas tam rodas, ir mazākas nekā tās, kas tam būtu radušās, ja tam šis pats finansējums un šī pati garantija būtu bijuši jāiegūst par tirgus cenu,” un uz kuru Tiesa atsaucas sprieduma *La Poste* (C-559/12 P) 96. punktā.

115. Atsaucoties uz minēto 39. punktu, Tiesa otra minētā sprieduma, proti, sprieduma *La Poste* (C-559/12 P), 96. punktā lēma, ka, “kad aizdevumu garantē dalībvalsts valsts iestādes, šis aizņēmējs parasti iegūst priekšrocību, jo finansiālās izmaksas, kas tam rodas, ir mazākas nekā tās, kas tam būtu radušās, ja tam šis pats finansējums un šī pati garantija būtu bijuši jāiegūst par tirgus cenu”.

116. Nākamajā sprieduma *La Poste* (C-559/12 P) punktā (97. punkts) Tiesa arī atgādināja, ka paziņojuma par garantijām “1.2., 2.1. un 2.2. punktā ir tieši norādīts, ka neierobežots valsts galvojums par labu uzņēmumam, kura juridiskās formas dēļ nav iespējams tā bankrots vai citas maksātnespējas procedūras, piešķir šim uzņēmumam tūlītēju priekšrocību un ir valsts atbalsts, jo tas ir piešķirts, tā saņēmējam nesamaksājot atbilstīgu prēmiju par risku, kuru ir uzņēmusies valsts, un ļauj arī “saņemt labākus finanšu nosacījumus aizdevumam nekā finanšu tirgos parasti pieejamie aizdevumu nosacījumi””.

117. Ņemot vērā šos konstatējumus, Tiesa nākamajā punktā lēma, ka pastāv “vienkārša prezumpcija, saskaņā ar kuru uzņēmumam, uz kuru nav attiecināmas parastās sanācijas un likvidācijas procedūras, piešķirts netiešs un neierobežots valsts galvojums uzlabo tā finansiālo situāciju, samazinot izmaksas, kas parastā gadījumā rastos tā budžetam” (spriedums *La Poste* (C-559/12 P), 98. punkts).

118. Līdz ar to Tiesa nosprieda (99. punkts), ka, “lai procedūrā, kas attiecas uz pastāvoša atbalsta shēmām, pierādītu priekšrocību, kas ar šādu galvojumu piešķirta saņēmējam uzņēmumam, Komisijai pietiek vien pierādīt šī galvojuma esamību, nepastāvot pienākumam pierādīt tā no tā piešķiršanas brīža radītās faktiskās sekas”.

119. Būtiskais jautājums ir arī šajā lietā aplūkojamais jautājums par noteikumiem, kas reglamentē pierādīšanas pienākumu un apjomu, pierādot tādas priekšrocības pastāvēšanu, kura izriet no bezmaksas neierobežotas valsts garantijas.

120. Šajā ziņā Tiesa sprieduma *La Poste* (C-559/12 P) 102. punktā nosprieda, ka “ir jānorāda, ka Vispārējā tiesa ir atzinusi, ka Komisija nav kļūdaini pierādījusi šādas priekšrocības pastāvēšanu, pārsūdzētā sprieduma 106. un 108. punktā pamatoti atzīdama, ka šāds galvojums “kopumā ir tāds, kas var sniegt priekšrocību”, jo tas tiek piešķirts bez pretatlīdzības un ļauj tā saņēmējam iegūt labvēlīgākus kredīta nosacījumus par tiem, kādus tas būtu ieguvis vienīgi savu nopelni dēļ, līdz ar to samazinot saņēmēja budžetam radīto apgrūtinājumu”.

121. Pēc tam minētā sprieduma 103. punktā Tiesa nosprieda, ka “nenoliedzami, ņemot vērā šos konstatējumus, ir tiesa, kā ir norādījusi apelācijas sūdzības iesniedzēja, ka Vispārējā tiesa ir sniegusi pretrunīgu un nepietiekamu pamatojumu, pārsūdzētā sprieduma 123. punktā, pamatojoties uz Tiesas judikatūru, kura nebija atbilstoša, pirmkārt, nosprieždama, ka nav jāpierāda pastāvoša atbalsta faktiskās sekas, un, otrkārt, minētā sprieduma 124. punktā apstiprinādama, ka “turklāt priekšrocības [faktiskās] sekas, ko sniedz valsts galvojums, var tikt prezumētas”.

122. Tātad, lai arī Tiesa tā paša sprieduma 104. punktā laboja Vispārējās tiesas spriedumu attiecībā uz šo punktu, tā lēma, ka “šāda kļūda nevar būt pamats pārsūdzētā sprieduma atcelšanai. Iepriekš minētajos 123. un 124. punktos Vispārējā tiesa ir pamatoti secinājusi, ka Komisija ir ievērojusi pierādīšanas pienākumu un apjomu, kas tai pastāv, nosakot, vai [bezmaksas] un neierobežots valsts galvojums var tikt atzīts par priekšrocību, ciktāl tā ir precizējusi, ka šāds galvojums sniedz aizņēmējam iespēju “saņemt zemākas procentu likmes vai piedāvāt mazāku nodrošinājumu”.

123. Līdz ar to ir jānorāda, ka spriedumā *La Poste* (C-559/12 P) noteiktā prezumpcija ir balstīta uz pieņēmumu, ka, pateicoties tās statusam piesaistītajai garantijai, *EPIC* saņem vai varētu saņemt izdevīgākus finanšu nosacījumus nekā nosacījumi, kas ir parasti pieejami finanšu tirgos, un ka tā izriet vienīgi no tā, ka Komisija pierāda pašas garantijas pastāvēšanu (sprieduma *La Poste* (C-559/12 P) 99. punkts).

124. Tāpat Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu, papildus nepieciešamībai Komisijai vienīgi pierādīt pašas garantijas pastāvēšanu, lai tā varētu atsaukties uz aplūkojamo prezumpciju, pārsūdzētā sprieduma 137. punktā norādot, ka Komisijai ir jāpierāda divkārsa pieņēmuma ticamība, proti, ka: i) garantija labvēlīgi ietekmē kreditoru vērtējumu par šīs garantijas saņēmēja maksājumu saistību neizpildes risku un ii) tā ietver zemākas kredīta izmaksas.

125. Protams, runa ir par vienkāršu prezumpciju, kura var tikt atspēkota, pierādot, ka aplūkojamajai garantijai nav bijusi, nebūs vai potenciāli nevar būt labvēlīga ietekme uz *EPIC* situāciju¹⁷.

126. Konkrētajā gadījumā neatkarīgi no šo secinājumu 124. punktā norādītās kļūdas tiesību piemērošanā Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 188. punktā lēma, ka *IFPEN* gadījumā vienkāršā prezumpcija sprieduma *La Poste* (C-559/12 P) izpratnē tika atspēkota.

¹⁷ Skat. arī Bourdon, P. šo secinājumu 3. zemsvītras piezīmē minēto darbu, saskaņā ar kuru “prezumpcija [...] var tikt atspēkota, [piem., nolemjot] saglabāt valsts garantiju par labu [*EPIC*]. Tomēr šai valsts garantijai būtu jābūt, pirmkārt, integrētai [*EPIC*] grāmatvedībā, lai, otrkārt, organizācija to ņemtu vērā savu izmaksu aprēķinā. Šo risinājumu, kas nav jauns [...], pavisam nesen uzsvēra Valsts padome (Francija). [Šī pēdējā] paziņoja, ka tad, ja tās sniedz pakalpojumus tirgū, “cena, ko piedāvā pašvaldība vai publiska sadarbības iestāde, ir jānosaka, ņemot vērā visas to veidojošās tiešās un netiešās izmaksas, lai publiskajai struktūrai, to nosakot, nebūtu priekšrocības, kas izriet no resursiem vai līdzekļiem, kuri tai piešķirti saistībā ar tās sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas uzdevumiem, un ar nosacījumu, ka tā vajadzības gadījumā spēj to pamatot ar saviem grāmatvedības dokumentiem vai jebkādu citu attiecīgu informācijas līdzekli [...]” (CE, 2014. gada 30. decembris, Nr. 355563, *Société Armor SNC, Lebon 433*, ar secinājumiem). Šis lēmums neattiecas uz [*EPIC*], bet tas attiecībā uz tām ir pilnīgi transponējams tad, ja tās piedāvā pakalpojumus tirgū. Papildus par valsts garantiju [*EPIC*] varētu būt jāveic prēmijas maksājums saistībā ar garantijas ekonomisko vērtību, kas aptuveni atbilst riskam, kuru uzņēmusies valsts [...]. Ja netiek maksāta prēmija, iespējams, varētu tikt pierādīts, ka valsts garantija ir kompensācija par [*EPIC*] sabiedrisko pakalpojumu pienākumiem. Tas ir paredzēts [LES] 106. pantā. Lietderīgs būtu [*EPIC*] un valsts noslēgts nolīgums, kurā būtu nostiprināts šis punkts, lai atspēkotu nelikumīga valsts atbalsta pastāvēšanas prezumpciju”.

127. Šajā saistībā ir jāizvērtē, vai elementi, kas Vispārējai tiesai ļāva secināt, ka šī prezumpcija tika atspēkota vai uz to nevarēja atsaukties šajā gadījumā, atbilst principiem pierādījumu iegūšanas jomā attiecībā uz valsts atbalstu.

128. Lai secinātu, ka prezumpcija tika atspēkota, Vispārējai tiesai tomēr nevarēja pietikt tikai ar faktu, ka *attiecībā uz pagātni IFPEN* saistībā ar savu statusu nebija guvusi nekādu reālu ekonomisku priekšrocību, kas izpaustos kā banku un finanšu iestāžu piešķirti labvēlīgāki kredīta nosacījumi, – šis punkts konkrētajā lietā nav apstrīdēts – citiem vārdiem sakot, tai nevarēja pietikt ar faktu, ka garantija nebija radījusi nekādu “faktisku ietekmi” uz *IFPEN* attiecībām ar banku un finanšu iestādēm attiecīgajā laikposmā.

129. Proti, šis apstāklis nav pietiekams, lai atspēkotu priekšrocības prezumpciju, kāda tā noteikta ar spriedumu *La Poste* (C-559/12 P). Papildus ir nepieciešams pierādīt, ka aplūkojamā garantija *IFPEN* īpatnību dēļ *nākotnē nevarēja* šai organizācijai sniegt priekšrocību tās attiecībās ar minētajām iestādēm.

130. To Vispārējā tiesa nav izdarījusi.

131. Ir taisnība, ka pārsūdzētā sprieduma 186. punktā tā norāda, ka prasītājas pirmajā instancē tiesas sēdē atgādināja, ka atbilstoši spēkā esošajiem tiesību aktiem, proti, Likuma Nr. 2010/1645 12. pantam, *IFPEN* nav tiesību slēgt ar kredītiestādi līgumu par aizņēmumu, kura termiņš pārsniegtu divpadsmit mēnešus, un šajā ziņā tā ir pakļauta valsts kontrolei.

132. Tomēr pārsūdzētā sprieduma 191. punktā Vispārējā tiesa nosprieda, ka “saistībā ar *IFPEN* attiecībām ar banku un finanšu iestādēm laikposmā no 2006. līdz 2010. gadam *IFPEN EPIC* statusa dēļ saņemtā [bezmaksas] un neierobežotā valsts garantija, kas nesniedza ekskluzīvas priekšrocības par labu šim uzņēmumam, nevar tikt atzīta par valsts atbalstu saskaņā ar LESD 107. panta 1. punktu”.

133. 193. punktā tā piebilst, ka, tā kā prezumpcija ir tikusi atspēkota, Francijas Republikai vairs nevar uzlikt par pienākumu pierādīt, ka garantija “[nevar *IFPEN*] *nākotnē* sniegt priekšrocības”.

134. Tā secina, ka no iepriekš minētā izriet, ka tai pat nav jāspriež par prasītāju pirmajā instancē izvirzītā argumenta pieņemamību (un *a fortiori* par tā būtību).

135. Šajā ziņā es uzskatu, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, lemjot, ka ar spriedumu *La Poste* (C-559/12 P) noteiktās prezumpcijas atspēkošanai pietiek pierādīt, ka *pagātnē* garantija nav radījusi nekādu (faktisku) ietekmi uz *IFPEN* attiecībām ar banku un finanšu iestādēm.

136. Līdz ar to ir jāapmierina pirmā pamata otrā daļa, kā arī otrais pamats, un tādēļ pārsūdzētais spriedums šajā ziņā ir jāatceļ.

137. Es uzskatu, ka attiecībā uz šo punktu strīds ir izskatāmā stāvoklī, pamatojoties uz analīzi par prasītāju pirmajā instancē izvirzīto argumentu, kurš pamatots ar Likuma Nr. 2010/1645 12. pantu, kuru šīs prasītājas atkārtoja savos rakstveida apsvērumos un tiesas sēdē Tiesā un kura pieņemamību Komisija vēlreiz apstrīdēja tāpēc, ka “Vispārējā tiesa to neizmanto savā spriedumā un tā to nevarēja izmantot, jo par 12. pantu Komisiju nebija informējušas ne Francijas iestādes, ne *IFPEN*” (tā tika teikts tiesas sēdē Tiesā).

138. Pirmkārt, es uzskatu, ka Komisijas izvirzītā iebilde ir jānoraida, ciktāl runa daudz mazāk ir par argumentu vai izvirzītu pamatu nekā par objektīvu un publisku faktu, jo runa ir par attiecīgās dalībvalsts likumu.

139. Proti, “kā Tiesai to ir bijusi iespēja vairākkārtīgi precizēt – LESD 263. pantā paredzētās likumības pārbaudes tvērums attiecas uz visiem Komisijas lēmumiem par LESD 101. un 102. panta piemērošanas procedūru, kur Vispārējā tiesa prasītāju izvirzīto pamatu gaismā nodrošina padziļinātu pārbaudi – kā tiesību, tā faktu [...], un ņemot vērā visu to iesniegto informāciju neatkarīgi no tā, vai tā attiecas uz laiku pirms vai pēc pieņemtā lēmuma, vai tā jau ir tikusi iesniegta iepriekš administratīvajā procedūrā vai pirmoreiz tiesvedībā lietā, ko izskata Vispārējā tiesa, ja šai informācijai ir nozīme Komisijas lēmuma tiesiskuma pārbaudē [...]”¹⁸.

140. Otrkārt, attiecībā uz būtību Komisija apelācijas sūdzības 106. punktā ir atzinusi, ka uz vienkāršo prezumpciju, kas noteikta ar spriedumu *La Poste* (C-559/12 P), nevar atsaukties gadījumā, kad garantija nevar sniegt *EPIC* priekšrocību šīs organizācijas attiecībās ar banku un finanšu iestādēm “[*EPIC*] īpatnību dēļ”. Komisijas ieskatā, šīs īpatnības var izpausties, piemēram, kā uz *EPIC* attiecināts aizliegums ņemt aizņēmumus bankās vai iespējas izmantot aizdevumus pakļaušana tādiem nosacījumiem, ka iespējamā priekšrocība jebkurā gadījumā būtu *de minimis*.

141. Turklāt Komisija 2017. gada 28. septembra tiesas sēdē Tiesā atzina, ka no Likuma Nr. 2010/1645, “ļoti iespējams [...], varētu secināt maksimālo summu, kas attiecīgajā gadījumā varētu būt *de minimis*, un tādējādi tā rezultātā prezumpcija patiešām varētu tikt atspēkota. Šāda veida akts patiešām var izraisīt prezumpcijas atspēkošanu”.

142. Šajā gadījumā Francijas valdībai un *IFPEN* izdevās Vispārējā tiesā pierādīt, ka tad, ja *IFPEN* nāktos kādreiz ņemt aizņēmumu nākotnei, tā varētu aizņemties vienīgi uz ļoti ierobežotu laiku, kā izriet no dažādu centrālās valdības struktūru (*ODAC*) statusa, kuru izmanto *IFPEN*.

143. Tādējādi šajā lietā varēja pierādīt, ka *IFPEN*, kas izmanto bezmaksas neierobežotu valsts garantiju, banku un finanšu iestādēs nesaņēma – *un nebija ticams, ka saņems nākotnē*, – aizdevumus ar finanšu nosacījumiem, kas būtu labvēlīgāki nekā finanšu tirgos parasti pieejamie nosacījumi (tādi kā, piemēram, zemāka procentu likme vai mazāk striktas prasības nodrošinājuma ziņā).

144. Ir jāsecina, ka, tā kā prezumpcija bija atspēkota, Komisija nav pierādījusi, ka nākotnē uzņēmums tomēr varētu gūt labumu no “darbīb[ām], ar kurām dažādos veidos tiek atvieglotas parastās uzņēmumu budžeta izmaksas [...]”¹⁹.

C. Par *IFPEN* attiecībām ar tās piegādātājiem un klientiem: trešais pamats (priekšrocības pastāvēšanas minētajās attiecībās vienkārša prezumpcija)

145. Šis pamats ir vērsts pret pārsūdzētā sprieduma 134.–161. punktu; tajā Komisija pārmet Vispārējai tiesai, ka tā ir kļūdaini secinājusi, ka Komisija saistībā ar *IFPEN* attiecībām ar tās piegādātājiem un klientiem nevar atsaukties uz vienkāršu prezumpciju par tādas priekšrocības pastāvēšanas par labu šai organizācijai, kura izriet no bezmaksas neierobežotas valsts garantijas, ko tā ir saņēmusi.

1. Lietas dalībnieku argumentācijas kopsavilkums

146. Komisijas ieskatā, šis Vispārējās tiesas secinājums būtībā ir balstīts, pirmkārt, uz Vispārējās tiesas veiktu sprieduma *La Poste* (C-559/12 P) un paziņojuma par garantijām kļūdainu interpretāciju un, otrkārt, uz to, ka saskaņā ar apgalvoto nepastāv ticama garantijas ietekme uz *IFPEN* attiecībām ar tās piegādātājiem un klientiem.

¹⁸ Spriedums, 2016. gada 21. janvāris, *Galp Energía España* u.c./Komisija (C-603/13 P, EU:C:2016:38, 72. punkts un tajā minētā judikatūra). Mans izcēlums.

¹⁹ Spriedums, 2008. gada 1. jūlijs, *Chronopost* un *La Poste/UFEX* u.c. (C-341/06 P un C-342/06 P, EU:C:2008:375, 123. punkts).

147. Pirmkārt, attiecībā uz sprieduma *La Poste* (C-559/12 P) interpretāciju Komisija apgalvo, ka neviens šī sprieduma elements nevar liecināt, ka priekšrocības prezumpcija nebūtu piemērojama *EPIC* attiecībām ar tās piegādātājiem un klientiem.

148. Turklāt fakts, ka gan spriedumā *La Poste* (C-559/12 P), gan paziņojumā par garantijām priekšrocības prezumpcijas pārbaudē ir atsauce vienīgi uz banku un finanšu iestāžu izsniegtiem kredītiem, neizslēdzot to, ka minēto prezumpciju var piemērot *EPIC* attiecībām ar tās komerckreditoriem, ciktāl šī atsauce minētajā spriedumā lietota vienīgi kā piemērs (102. punkts).

149. Otrkārt, saistībā ar to, ka saskaņā ar apgalvoto nepastāvēt ticama garantijas ietekme uz *IFPEN* attiecībām ar tās piegādātājiem un klientiem, Komisija vispirms norāda, ka nav pamatoti apgalvot, ka komerckreditori kopumā ir vienaldzīgi pret savu kredītu atmaksu. Gluži pretēji, visos kreditēšanas darījumos neatkarīgi no tā, vai runa būtu par finanšu kredītu vai komerckredītu, aizņēmuma saistību nepildīšanas risks esot elements, kas ietekmē līgumpartneru attiecības. Līdz ar to pārliecībai, ka *IFPEN* saistību neizpildes gadījumā parādu atmaksās valsts, principā esot nenoliedzama nozīme komerckreditoram.

150. Pēc tam Komisija norāda, ka saskaņā ar pārsūdzētā sprieduma 139. punktā norādīto nav ticams, ka valsts garantijas – un tāpat minētās priekšrocības kreditoram – pastāvēšana izpaužas kā cenu samazinājums par labu *IFPEN*. Tomēr, lai arī tā atzīst, ka cenu samazinājums ir saistīts ar vairākiem faktoriem, nevis tikai ar tādas garantijas esamību, kas piesaistīta *EPIC* statusam, Komisija apstrīd, ka šāds apstāklis var novērst no sprieduma *La Poste* (C-559/12 P) izrietošās priekšrocības prezumpcijas piemērošanu. Šajā ziņā Komisija atgādina, ka lietā, kurā ir pasludināts minētais spriedums, lietas dalībnieki apgalvoja, ka attiecības starp *La Poste* un tās kreditoriem izrietēja no virknes kompleksu faktoru, nevis tikai no garantijas. Tomēr ne Vispārējā tiesa, ne Tiesa neesot uzskatījušas, ka šis apstāklis varēja novērst priekšrocības prezumpciju.

151. Treškārt, Komisija apstrīd Vispārējās tiesas tostarp pārsūdzētā sprieduma 130. punktā minētos pārmetumus par to, ka Komisija nav ievērojusi LESD 296. pantā noteikto pienākumu norādīt pamatojumu attiecībā uz tās priekšrocības pierādīšanu, kuru *IFPEN* no garantijas esot guvusi savās attiecībās ar piegādātājiem un klientiem. Proti, apstrīdētā lēmuma pamatojums ļaujot saprast, pirmkārt, to, ka šīs iestādes argumenti balstās uz prezumpciju, pat ja prezumpcijas termins nav skaidri minēts, un, otrkārt, iemeslu, kāpēc šajā gadījumā prezumpcija nav tikusi atspēkota.

152. *IFPEN* norāda, ka, tā kā *EPIC* statusam piesaistītās garantijas piešķiršana ir individuāls atbalsts un ar spriedumu *La Poste* (C-559/12 P) noteiktā prezumpcija šajā gadījumā nav piemērojama, Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 129. punktā ir pareizi secinājusi, ka Komisijai vajadzēja izvērtēt garantijas faktiskos ietekmi, lai pierādītu priekšrocības par labu *IFPEN* pastāvēšanu.

153. Turklāt *IFPEN* norāda, ka pretēji tam, ko Komisija apgalvo savā apelācijas sūdzībā, tā apstrīdētajā lēmumā nav noteikusi priekšrocību par labu *IFPEN* kreditoriem, it īpaši piegādātājiem un klientiem.

154. Šajā ziņā tā norāda, ka saistībā ar *IFPEN attiecībām ar tās piegādātājiem* Komisija apstrīdētajā lēmumā, kā arī savā apelācijas sūdzībā ir kļūdaini secinājusi, ka piegādātāji ir atbrīvoti no vajadzības maksāt faktūrkreditēšanas maksu, lai cedētu savus parāda prasījumus pret *IFPEN*, jo viņi saņem bezmaksas neierobežotu valsts garantiju, kas piešķirta šai organizācijai.

155. Saistībā ar *IFPEN attiecībām ar tās klientiem* šī lietas dalībiece apgalvo, ka Komisija apstrīdētajā lēmumā un apelācijas sūdzībā ir kļūdaini apgalvojusi, ka, pateicoties tās *EPIC* statusam piesaistītajai garantijai, *IFPEN* varēja saviem klientiem piedāvāt saistību izpildes vai lielāko pūliņu garantiju. Proti, tā kā *IFPEN* galvenokārt sniedzot pētniecības pakalpojumus, tā neuzņemoties līgumsaistības par rezultātu vai saistību izpildi. Turklāt šī organizācija parasti sniedzot saviem klientiem garantiju, kas ierobežota līdz līguma vērtībai.

156. *IFPEN* ieskatā, no tā izriet, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 99.–108. un 111.–120. punktā ir pareizi uzskatījusi, ka Komisijas minētais pieņemums attiecībā uz apgalvoto *IFPEN* priekšrocību tās attiecībās ar klientiem un piegādātājiem ir teorētisks, nevis ticams.

157. Francijas Republika savukārt uzskata, ka Vispārējā tiesa nav pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, nosakot priekšrocības, kas izriet no bezmaksas neierobežotas valsts garantijas, pastāvēšanas prezumpcijas piemērošanas jomu. Proti, šīs valdības ieskatā, Vispārējā tiesa rīkojās pareizi, neattiecinot šo garantiju uz *EPIC* attiecībām ar tās piegādātājiem un klientiem.

158. Šajā ziņā Francijas valdība atgādina, pirmkārt, ka spriedumā *La Poste* (C-559/12 P) noteiktā prezumpcija nav balstīta uz gadījumu, kas saistīts ar *EPIC* attiecībām ar tās piegādātājiem un klientiem, un ka tādējādi Komisija nevar uz to atsaukties šādos apstākļos.

159. Otrkārt, katrā ziņā, kā Vispārējā tiesa norādījusi pārsūdzētā sprieduma 136. punktā, iespēja izmantot šādu prezumpciju kā pierādīšanas veidu esot atkarīga no to pieņemumu ticamības, kas ir tās pamatā.

160. Šajā ziņā apstrīdētā lēmuma pamatā esot, pirmkārt, pieņemums, ka *EPIC*, kas saņem valsts garantiju, gūst labumu no tās piegādātāju piedāvāto cenu samazinājuma. Tomēr, Francijas Republikas ieskatā, kā Vispārējā tiesa pamatoti norādījusi, cenu samazinājums kāda piegādātāja attiecībās ar konkrēto *EPIC* balstās uz vairākiem faktoriem, tostarp veikto pasūtījumu apjomu, piegādātāja piešķirtajiem samaksas termiņiem vai līgumattiecību ilgumu. Cenu samazinājums tādējādi neizrietot no valsts iestāžu garantijas par labu *EPIC* pastāvēšanas.

161. Otrkārt, saistībā ar *IFPEN* attiecībām ar tās klientiem minētā valdība apgalvo, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 141. punktā pareizi uzskatīja, ka Komisija apstrīdētajā lēmumā nebija definējusi, kāda priekšrocība izriet *IFPEN* no valsts garantijas pastāvēšanas, un ka tādējādi prezumpcijai, uz kuru tā vēlējās atsaukties, šajā saistībā nebija priekšmeta. Proti, Francijas Republikas ieskatā, Komisija nav pierādījusi, kādā ziņā bezmaksas neierobežota valsts garantija, kas piesaistīta *EPIC* statusam, uzlabotu *IFPEN* situāciju tās attiecībās ar klientiem.

162. Ņemot vērā iepriekš minēto, Francijas Republika secina, ka trešais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

2. Pieņemamības vērtējums

163. *IFPEN* uzskata, ka Komisija būtībā tiecas apstrīdēt Vispārējās tiesas pārsūdzētā sprieduma 90.–131. punktā sniegto faktu un pierādījumu vērtējumu. Līdz ar to šis pamats esot jānoraida kā nepieņemams.

164. Šī kritika ir izklāstīta īsumā, un arī pati *IFPEN* neapgalvo, ka trešais pamats būtu pilnībā nepieņemams (ņemot vērā faktu, ka savā aizstāvībā *IFPEN* “atliek sāņus” debates par priekšrocības prezumpcijas pastāvēšanu).

165. Tomēr šis pamats tieši attiecas uz priekšrocības, kas izriet no bezmaksas neierobežotas garantijas, prezumpcijas piemērošanas jomu un it īpaši uz jautājumu par to, vai šī prezumpcija ir piemērojama arī *IFPEN* attiecībām ar tās piegādātājiem un klientiem. Citiem vārdiem, pats trešā pamata priekšmets neatbilst *IFPEN* izteiktajai kritikai.

166. Līdz ar to, tā kā šis ir nenoliedzami juridisks jautājums, *IFPEN* izvirzītā iebilde par nepieņemamību ir jānoraida.

3. Vērtējums pēc būtības

167. Komisijas ieskatā, Vispārējās tiesas secinājums būtībā ir balstīts, pirmkārt, uz Vispārējās tiesas veiktu sprieduma *La Poste* (C-559/12 P) un paziņojuma par garantijām kļūdainu interpretāciju un, otrkārt, uz to, ka saskaņā ar apgalvoto nepastāv ticama garantijas ietekme uz *IFPEN* attiecībām ar tās piegādātājiem un klientiem.

168. Pirmkārt, attiecībā uz prezumpcijas, kas izriet no sprieduma *La Poste* (C-559/12 P), piemērošanas jomu un tād uz Vispārējās tiesas veikto minētā Tiesas sprieduma interpretāciju es uzskatu, ka neviens no minētā sprieduma elementiem nevar liecināt, ka priekšrocības prezumpcija nevarētu tikt piemērota *EPIC* attiecībām ar tās piegādātājiem un klientiem.

169. Ir taisnība, ka minētajā spriedumā vienkāršā prezumpcija tika atzīta tikai vienā gadījumā – *EPIC* attiecībās ar banku un finanšu iestādēm, bet tas tā bija tāpēc, ka Komisija šajā lietā bija apšaubījusi vienīgi šo darījumu jomu.

170. Līdz ar to es domāju, ka no tā nevar tikt secināts, ka vienkāršo prezumpciju nevar attiecināt uz citām darījumu jomām vai attiecībām, un ka tādējādi, lemjot pretēji (skat. it īpaši pārsūdzētā sprieduma 160. punktu), Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā.

171. Proti, lai arī Vispārējā tiesa atzīst, ka Komisija rīkojās pareizi, veicot analīzi trīs posmos – saikne ar bankām, saikne ar piegādātājiem, saikne ar klientiem (pārsūdzētā sprieduma 89. punkts un šo secinājumu 26. punkts) –, un atzīst, ka katrā no šīm kategorijām varēja izpausties priekšrocība, tā it īpaši pārsūdzētā sprieduma 142. punktā noraida pat iespēju piemērot priekšrocības prezumpciju arī attiecībām ar piegādātājiem vai klientiem (skat. arī šo secinājumu 35. punktu).

172. Tomēr pretēji tam, ko nospriedusi Vispārējā tiesa, attiecībās ar piegādātājiem un klientiem var tikt secināta tāda pati priekšrocība kā spriedumā *La Poste* (C-599/12 P) Tiesas noteiktā priekšrocība, proti, pirmkārt, labāki kredīta nosacījumi garantijas saņēmējam un, otrkārt, iespēja šim pēdējam nemaksāt attiecīgu riska prēmijai atbilstošu prēmiju, jo to uzņēmusies valsts.

173. Proti, bezmaksas neierobežotas valsts garantijas saņēmēja attiecības ar viņa piegādātājiem un klientiem kopumā ietver arī kredītu un samaksas termiņu pagarinājumu piešķiršanu (ar no tā izrietošajiem riskiem), pat ja tas būtu tikai saistībā ar laika intervālu starp pakalpojuma sniegšanu vai preces piegādi un maksājumu par šo pakalpojumu vai šo precī.

174. Ir acīmredzami, ka slēgt līgumu ar tādu bezmaksas neierobežotas valsts garantijas saņēmēju kā *IFPEN* vienlaikus nozīmē – un tas nav nenozīmīgi – piegādātājam pārliecību, ka viņam tiks samaksāts, un klientam pārliecību, ka viņš saņems piegādi vai varēs saņemt zaudējumu atlīdzību. Šāda priekšrocība nepastāvētu, ja piegādātājs vai klients slēgtu līgumu ar citiem uzņēmējiem, kuri nav saņēmuši šādu garantiju, un ir tikai saprātīgi uzskatīt, ka priekšrocības saņēmējs savukārt varēs gūt virkni priekšrocību, kas varētu izpausties, piemēram, kā cenu samazinājums vai apstāklis, ka ar viņu līgumu slēgs labprātāk nekā ar citiem.

175. Turklāt es norādu (tāpat kā Komisija), ka skaidrā atsauce uz banku vai finanšu iestāžu izsniegtajiem kredītiem nav kāda īpaša atsauce – nedz spriedumā *La Poste* (C-559/12 P), nedz paziņojumā par garantijām (1.2., 2.1. un 2.2. punkts), uz kuru minētais spriedums atsaucas. Visbiežāk jautājums ir par garantijas saņēmējam piešķirta kredīta nosacījumiem un par iespēju nemaksāt valstij prēmiju, lai segtu ar šīm saņēmējam radušos risku, un šie apsvērumi netiek skaidri sasaistīti ar aizdevumiem, kas saņemti no banku un finanšu iestādēm.

176. Vispārējā tiesa uzsver, ka lietā, kurā ir pieņemts 2011. gada 8. decembra spriedums *Residex Capital IV* (C-275/10, EU:C:2011:814), saņēmējs uzņēmums brīdī, kad tam tika piešķirta garantija, jau bija nonācis grūtībās. Tomēr es arī neredzu iemeslu, kā šis apstāklis mudinātu ierobežot prezumpciju. Gluži pretēji, piegādātājs viegli neizsniegs kredītu grūtībās nonākušam uzņēmumam, ja tam nebūs piešķirta bezmaksas neierobežota valsts garantija. Šādā situācijā priekšrocība, ko uzņēmums no garantijas gūst savās attiecībās ar komerc kreditoru, ir acīmredzama.

177. Ir taisnība, kā to norāda Vispārējā tiesa, ka komercattiecības starp piegādātāju un tā klientu parasti nosaka vairāki faktori un tātad ne tikai tas, vai pastāv vai nepastāv bezmaksas neierobežota valsts garantija. Tomēr es uzskatu, ka šis apstāklis neļauj noraidīt priekšrocības, kas izriet no šādas garantijas, prezumpciju.

178. Turklāt lietā, kurā ir pasludināts spriedums *La Poste* (C-559/12 P), apelācijas sūdzības iesniedzēja uzsvera, ka attiecības starp *La Poste* un tās kreditoriem izriet no virknes dažādu faktoru, nevis tikai no garantijas. Tomēr ne Vispārējā tiesa, ne Tiesa neuzskatīja, ka šī apstākļa dēļ būtu jānoraida priekšrocības prezumpcija.

179. Visbeidzot Vispārējā tiesa varēja norādīt, ka faktiski patiesais garantijas un līdz ar to priekšrocības saņēmējs ir garantijas saņēmēja kreditors, nevis, šajā gadījumā, *IFPEN*. Šis arguments būtu spēkā arī attiecībā uz banku un finanšu iestādēm, jo gadījumā, ja aizdevuma ņēmējs ir saņēmis bezmaksas neierobežotu garantiju, banka vairs neuzņemas nekādu risku, un tā tai noteikti ir priekšrocība.

180. Faktiski, pēc manām domām, bezmaksas neierobežotas valsts garantijas pastāvēšana rada priekšrocības prezumpciju gan garantijas saņēmējam, gan saimnieciskās darbības subjektiem, ar kuriem šis saņēmējs slēdz līgumus.

181. Pat ja daži no pārsūdzētajā spriedumā Vispārējās tiesas minētajiem faktiem (it īpaši attiecībā uz faktūrkreditēšanas maksu vai cenu samazinājumu, kas, Vispārējās tiesas ieskatā, izriet drīzāk no kopīgiem iepirkumiem, nevis no garantijas esamības) varētu palīdzēt atspēkot prezumpciju, tomēr Vispārējai tiesai vajadzēja atzīt priekšrocības, kas *IFPEN* attiecībās ar tās piegādātājiem un klientiem izriet no bezmaksas neierobežotas valsts garantijas, vienkāršo prezumpciju un pārbaudīt tikai to, vai šī prezumpcija ir tikusi atspēkota.

182. Līdz ar to trešais pamats ir jāapmierina.

183. Tādējādi es uzskatu – tā kā pārsūdzētais spriedums ir balstīts uz premisu, ka Vispārējā tiesa noraida prezumpciju saistībā ar attiecībām ar piegādātājiem un klientiem –, ka tiesvedības stadija neļauj taisīt galīgo spriedumu šajā jautājumā un Tiesai noteikti ir jānodod šī lieta atpakaļ Vispārējai tiesai, lai tajā trešais pamats tiktu izskatīts, balstoties uz prezumpcijas esamību un *IFPEN* un Francijas valdības iespēju šo prezumpciju atspēkot.

V. Par tiesāšanās izdevumiem

184. Tā kā lieta tiks nodota atpakaļ Vispārējai tiesai, lēmuma pieņemšana par tiesāšanās izdevumiem šajā apelācijas tiesvedībā ir jāatliek.

VI. Secinājumi

185. Šo iemeslu dēļ es iesaku Tiesai:

- atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2016. gada 26. maija spriedumu Francija un *IFP Énergies nouvelles*/Komisija (T-479/11 un T-157/12, EU:T:2016:320), ciktāl Vispārējā tiesa nosprieda, pirmkārt, ka ar Tiesas 2014. gada 3. aprīļa spriedumu Francija/Komisija (C-559/12 P, EU:C:2014:217) noteiktās vienkāršās prezumpcijas atspēkošanai pietiek pierādīt, ka pagātnē garantija nav radījusi nekādu (faktisku) ietekmi uz publiskās organizācijas *IFP Énergies nouvelles* attiecībām ar banku un finanšu iestādēm, un, otrkārt, ka minētā vienkāršā prezumpcija nevar tikt piemērota citām darījumu jomām vai attiecībām, izņemot publiskās organizācijas *IFP Énergies nouvelles* attiecības ar banku un finanšu iestādēm, proti, tās attiecībām ar piegādātājiem un/vai klientiem;
- apelācijas sūdzību pārējā daļā noraidīt un
- nodot lietu atpakaļ Vispārējai tiesai, lai tā no jauna izskatītu ar apelācijas sūdzības trešo pamatu saistīto argumentāciju, un lēmuma par tiesāšanās izdevumiem pieņemšanu atlikt.